

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 25 Νοεμβρίου 2022 με την εξής σύνθεση:
Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Ειρήνη Αψοκάρδου Εισηγήτρια και
Αικατερίνη Ζερβού Μέλη.

Για να εξετάσει σε συμμόρφωση, η οποία η οποία διατάχθηκε με την
υπ' αρ. 1961/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών που εκδόθηκε
επί της ΑΚ1129/10-06-2022 αίτησης ακυρώσεως, την από 4-11-2021 με
Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών
(ΑΕΠΠ) και ήδη ΕΑΔΗΣΥ 2084/4-11-2021 της προσφεύγουσας εταιρείας με
την επωνυμία «... ..», που εδρεύει στη ..., οδός ..., αρ. ..., όπως
εκπροσωπείται νόμιμα, κατά του του ... (...), (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»),
όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την
επωνυμία «... ..» και τον διακριτικό τίτλο «... ..» (εφεξής η «πρώτη
παρεμβαίνουσα») που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται
νόμιμα, της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία» και τον
διακριτικό τίτλο «... ..» (εφεξής η «δεύτερη παρεμβαίνουσα») που εδρεύει
στα ..., οδός ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα, καθώς και της
παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...
...» (εφεξής η «τρίτη παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στην ..., οδός ..., αρ. ...,
όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα
επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. πρωτ. .../συν.38/21-10-21 (ΑΔΑ ...-...) απόφαση κατακύρωσης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής
και της ενσωματωθείσας υπ' αριθμ. πρωτ. .../συν.34/23-9-21 απόφασης,
όσον αφορά τα τμήματα 2,3,4, 7 του διαγωνισμού.

Με τις παρεμβάσεις τους οι παρεμβαίνουσες επιδιώκουν την απόρριψη
της υπό εξέταση προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της
προσβαλλόμενης.

Η ως άνω αίτηση ακύρωσης στρέφονταν κατά της υπ' αριθμ. Σ822/2022 απόφασης ΕΑΔΗΣΥ με την οποία έγινε εν μέρει δεκτή η προσφυγή.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1.Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζεται ότι : *«Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης»*. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 372 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: *«[...] 12. Με μέριμνα του Προέδρου της, η Α.Ε.Π.Π. οφείλει να συμμορφώνεται δια των αρμοδίων οργάνων της, με τις δικαστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος, με τις οποίες ακυρώνονται εν όλω ή εν μέρει οι αποφάσεις της. Η συμμόρφωση συντελείται υποχρεωτικά εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της δικαστικής απόφασης από το Δικαστήριο, την αναθέτουσα αρχή ή τα λοιπά διάδικα μέρη. Υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων τους έχουν και οι αναθέτουσες αρχές εντός της ίδιας προθεσμίας»*.

2. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 5.775 και 132 ευρώ και συνολικού ποσού 5.907 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικά παράβολα με κωδικό ... και ..., την από 2/11/2021 και 3/11/2021 πληρωμή στην EUROBANK Τράπεζα της Ελλάδος και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία των Τμημάτων 2,3,4 και 7 της σύμβασης για τα οποία ασκείται η υπό εξέταση προσφυγή, ήτοι 1.181.256 ευρώ (488.239,20+ 428.479,20+ 238.243,20+ 26.294,40) μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή, με την υπ' αριθμ. πρωτ. .../2021 Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων, για την Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας σε κτίρια στα οποία στεγάζονται οργανικές μονάδες της ... του ...-... για χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, με δικαίωμα προαίρεσης για παράταση των υπηρεσιών έως δώδεκα (12) επιπλέον μήνες, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, εκτιμώμενης αξίας 1.817.500,80 ευρώ πλέον ΦΠΑ και δικαιώματος προαίρεσης.

4. Επειδή, η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 5-07-2021 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε καταχωρήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ στις 9-07-2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ

5. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή, ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

6. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 4.11.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες, μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 25.10.2021 β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθρ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

7. Επειδή με την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ακυρώθηκε η ως άνω απόφαση ΕΑΔΗΣΥ καθ' ο μέρος κατέλιπε ανεξέταστους λόγους της προδικαστικής προσφυγής κατά των οικονομικών φορέων, ..., ..., ... και Ειδικότερα, για τη δεύτερη παρεμβαίνουσα κρίθηκε ότι: «[....]

8. Επειδή με την Σ822/2022 προσβαλλόμενη απόφαση η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ απέρριψε την προδικαστική προσφυγή της αιτούσας κατά το μέρος κατά το οποίο έβαλε κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ως ασκηθείσα άνευ εννόμου συμφέροντος, με την αιτιολογία ότι, εφόσον η αιτούσα αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος δεν υφίσταται ζημία από την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, ανεξαρτήτως της άσκησης προδικαστικής προσφυγής από την παρεμβαίνουσα κατά αυτής. Και τούτο διότι, κατά την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, η παρεμβαίνουσα στην προδικαστική της προσφυγή κατά του αποκλεισμού της επικαλείται την αρχή της ίσης μεταχείρισης σύμφωνα με την οποία, ως διατείνεται, οι λόγοι που οδήγησαν στην απόρριψη της προσφοράς της συντρέχουν και για την προσφορά της αιτούσας. Εξάλλου, με την προσβαλλόμενη απόφαση θεωρήθηκε ότι ακόμα και στην περίπτωση που η προσφυγή της παρεμβαίνουσας γίνονταν δεκτή από την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, δεν θα απορρίπτονταν η προσφορά της αιτούσας, με αποτέλεσμα η τελευταία να μην δύναται να επικαλεστεί ούτε ενδεχόμενη βλάβη προκειμένου να προβάλει επιπρόσθετους λόγους για την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας.

9. Επειδή με την υπό κρίση αίτηση προβάλλεται ότι κατά παράβαση των άρθρων 360 παρ.1 και 367 του ν.4412/2016 και της ενωσιακής νομοθεσίας, όπως αυτή έχει νομολογιακά ερμηνευθεί, απορρίφθηκε η προδικαστική προσφυγή της αιτούσας, κατά το μέρος που έβαλε κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ως ασκηθείσας άνευ εννόμου συμφέροντος. Ειδικότερα, προβάλλεται ότι η αναγνώριση και στον προσωρινό ανάδοχο εννόμου συμφέροντος να ασκήσει επικαίρως προδικαστική προσφυγή προβάλλοντας αιτιάσεις κατά των λοιπών συμμετεχόντων είναι επιβεβλημένη σε διαδικασίες όπως η επίμαχη, που διεξάγεται σε ένα στάδιο, και ότι η ζημία της έγκειται στον κίνδυνο να ανατραπεί το ευνοϊκό για την αιτούσα αποτέλεσμα με συνέπεια τον αποκλεισμό της σε περίπτωση αποδοχής της προδικαστικής προσφυγής της παρεμβαίνουσας, η δε άσκηση παρέμβασης στο πλαίσιο της διαδικασίας εκείνης, είτε ενώπιον της ΑΕΠΠ είτε ενώπιον του Δικαστηρίου, περιορίζεται στην απόκρουση των λόγων που θα έχει προβάλει ο ανθυποψήφιος της, χωρίς να δύναται να επικαλεσθεί πλημμέλειες της προσφοράς του τελευταίου.

10. Επειδή, ενόψει της ανωτέρω δοθείσας ερμηνείας (σκέψεις 6 και 7), το γεγονός ότι η αιτούσα είχε αναδειχθεί με την .../συν.38/21-10-21 απόφαση κατακύρωσης του Δ.Σ. του ...-..., προσωρινή ανάδοχος δεν αναιρεί το έννομο συμφέρον της να ασκήσει επικαίρως προδικαστική προσφυγή και στη συνέχεια αυτοτελή ένδικα βοηθήματα κατά της πράξης αυτής, προβάλλοντας αιτιάσεις σε σχέση με τη νομιμότητα της προσφοράς της ανθυποψήφιας παρεμβαίνουσας εταιρείας, όπως βασίμως προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση. Εξάλλου, η αναγνώριση και στον (αρχικό) προσωρινό ανάδοχο, ως εν προκειμένω η αιτούσα, εννόμου συμφέροντος ν' ασκήσει επικαίρως προδικαστική προσφυγή, προβάλλοντας αιτιάσεις κατά των ανθυποψηφίων του, κρίνεται πλέον επιβεβλημένη στην περίπτωση που, ως εν προκειμένω, η διαγωνιστική διαδικασία διεξάγεται σε ένα μόνο στάδιο, ήτοι εκδίδεται μία μόνο εκτελεστή διοικητική πράξη, με την οποία κρίνεται το νομότυπο των κατατεθεισών προσφορών από απόψεως πληρότητας των δικαιολογητικών συμμετοχής, επάρκειας των τεχνικών και οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων και δικαιολογητικών κατακύρωσης. Και τούτο διότι ο κίνδυνος ν' ανατραπεί το (αρχικώς) ευνοϊκό γι' αυτόν αποτέλεσμα της διαγωνιστικής διαδικασίας και η εντεύθεν προκαλούμενη σε αυτόν ζημία ως εκ του αποκλεισμού του κατόπιν άσκησης και ευδοκίμησης προδικαστικών προσφυγών με αντικείμενο τη νομιμότητα της προσφοράς του από τους ανθυποψηφίους του, είτε εκείνων των οποίων οι προσφορές έχουν γίνει ομοίως δεκτές είτε και όσων δεν έχουν οριστικώς αποκλεισθεί, είναι χρονικά, τουλάχιστον, αμεσότερος (βλ. και ΣτΕ 1573/2019 σκ. 10, 899/2022) Τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από την παρεμβαίνουσα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

11. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση η αιτούσα επαναφέρει τους μη εξετασθέντες λόγους της προδικαστικής προσφυγής της κατά της παρεμβαίνουσας και προβάλλει ότι η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ όφειλε να τους εξετάσει και να αποφανθεί επί αυτών, περαιτέρω δε ότι οι λόγοι αυτοί πρέπει να γίνουν δεκτοί και να κριθεί ότι συνέτρεχαν πρόσθετες βάσεις αποκλεισμού της προσφοράς της παρεμβαίνουσας από τη διαγωνιστική διαδικασία. Οι λόγοι αυτοί, τους οποίους επαναφέρει η αιτούσα με την κρινόμενη αίτηση, δεν μπορούν να εξετασθούν το πρώτον από το Δικαστήριο, εφόσον δεν έκρινε επί

αυτών η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. (αρ. 346 παρ. 1 και 2, 347, 360 παρ. 1 και 2, 367 και 372 του ν. 4412/2016). Υπό τα δεδομένα αυτά, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή κατά το μέρος αυτό και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, κατά το μέρος που παρέλειψε να εξετάσει τους σχετικούς λόγους της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας κατά της παρεμβαίνουσας. Κατόπιν αυτού, πρέπει να απορριφθεί η ασκηθείσα παρέμβαση. Περαιτέρω, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., προκειμένου η τελευταία, ασκώντας τη σχετική αρμοδιότητά της, να εξετάσει όλους του 5 ανωτέρω λόγους της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας οποίους είχε απορρίψει ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενους (πρβλ. ΣτΕ 1565/2022) [...]]», για την πρώτη παρεμβαίνουσα και την εταιρεία ... ότι: «[...] 18.

Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της η αιτούσα είχε προβάλει ότι οι οικονομικές προσφορές των εταιρειών 1.
... .., 2. ήταν ασυνήθιστα χαμηλές κατά το σκέλος του διοικητικού κόστους παροχής υπηρεσιών/ κόστους αναλωσίμωσ και συνεπώς όφειλε η αναθέτουσα αρχή να τις απορρίψει ως απαράδεκτες. Ειδικότερα η αιτούσα προέβαλε ότι: 1. Η εταιρεία ... δήλωσε για το τμήμα 4 και για το ΚΤΙΡΙΟ 1 μηνιαίο διοικητικό κόστος 4,61€, άρα 55,32€ το χρόνο και για το κτίριο 2 του ίδιου τμήματος μηνιαίο διοικητικό κόστος 4,01€, άρα 48,12€ το χρόνο και 2. Η εταιρεία ... δήλωσε για το τμήμα 3 μηνιαίο διοικητικό κόστος μόλις 60€ άρα 720€ το χρόνο. Με την προσφυγή της η αιτούσα προέβαλε ότι τα εν λόγω ποσά ποσό διοικητικού κόστους παρουσιάζουν μία τεράστια και εξόφθαλμη απόκλιση σε σύγκριση με αυτά που υπολόγισε η ίδια και στα οποία περιλαμβάνονται τα αναγκαία κόστη για την εκτέλεση της σύμβασης και επομένως μόνη η τεράστια απόκλιση που υπάρχει μεταξύ του διοικητικού κόστους των εν λόγω εταιρειών και της ίδιας έχει ως αναπόφευκτη συνέπεια οι οικονομικές προσφορές τους να «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές και να ενεργοποιείται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να τις καλέσει τουλάχιστον σε παροχή εξηγήσεων.

19. Επειδή με την προσβαλλόμενη απόφαση η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ απέρριψε τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας ως άνευ αντικειμένου κατά το σκέλος του που αφορά την εταιρεία ... διότι όπως προέκυπτε από τα στοιχεία του φακέλου, η εν θέματι εταιρεία δεν έχει

παρατείνει την προσφορά της και, ως εκ τούτου, έχει καταστεί τρίτη ως προς την επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία. Κατά δε το σκέλος της προδικαστικής προσφυγής που αφορούσε την εταιρεία ... ο σχετικός λόγος απορρίφθηκε διότι η εν λόγω εταιρεία δεν άσκησε προδικαστική προσφυγή κατά της προσβαλλόμενης ως προς τον αποκλεισμό της για τα επίμαχα τμήματα, με αποτέλεσμα να έχει καταστεί και οριστικώς αποκλεισθείσα. Με αυτά τα δεδομένα, η προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, είναι μη νομίμως αιτιολογημένη κατά το μέρος που αφορά την εταιρεία ... διότι όπως προκύπτει από την 462/συν.38/21 -10-21 απόφαση κατακύρωσης του Δ.Σ. του e-..., η εν λόγω εταιρεία δεν είναι οριστικώς αποκλεισθείσα αφού κατετάγη για το τμήμα 2 του επίδικου διαγωνισμού στη δεύτερη θέση κατάταξης, ενώ η αιτούσα στην τέταρτη θέση. Οι δε λόγος αυτός, τον οποίο επαναφέρει η αιτούσα με την κρινόμενη αίτηση, δεν μπορεί να εξετασθεί το πρώτον από το Δικαστήριο, εφόσον δεν έκρινε επί αυτού η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. (αρ. 346 παρ. 1 και 2, 347, 360 παρ. 1 και 2, 367 και 372 του ν. 4412/2016). Υπό τα δεδομένα αυτά, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή κατά το μέρος αυτό και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, κατά το μέρος που παρέλειψε να εξετάσει τον σχετικό λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας κατά της εταιρείας ΟΕ. Περαιτέρω, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, προκειμένου η τελευταία, ασκώντας τη σχετική αρμοδιότητά της, να εξετάσει τον ανωτέρω λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας κατά της εταιρείας ..., τον οποίο είχε απορρίψει ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενο, (πρβλ. ΣτΕ 1565/2022) [....] 28. Επειδή προβάλλεται ότι με πλημμελή αιτιολογία απορρίφθηκε ο λόγος της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας, ο οποίος επαναφέρεται με την υπό κρίση αίτηση, ότι οι εταιρίες και ... υπολόγισαν εσφαλμένα το εργατικό κόστος σε ύψος χαμηλότερο του νομίμου.

29. Επειδή με την προσβαλλόμενη απόφαση ο ως άνω λόγος εξετάστηκε μόνο κατά το μέρος που αφορούσε την εταιρεία Οι λόγοι αυτοί, τους οποίους επαναφέρει η αιτούσα με την κρινόμενη αίτηση και κατά των ως άνω οικονομικών φορέων, δεν μπορούν να εξετασθούν το πρώτον από το Δικαστήριο, εφόσον δεν έκρινε επί αυτών η Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ (αρ. 346 παρ. 1 και 2, 347, 360 παρ. 1 και 2, 367 και 372 του ν. 4412/2016). Υπό

τα δεδομένα αυτά, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή κατά το μέρος αυτό και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, κατά το μέρος που παρέλειψε να εξετάσει τους σχετικούς λόγους της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας κατά των εταιρειών και Περαιτέρω, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, προκειμένου η τελευταία, ασκώντας τη σχετική αρμοδιότητά της, να εξετάσει όλους τους ανωτέρω λόγους της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας [...].», ως προς την εταιρεία ... ότι: «[...]31. Επειδή η αιτούσα επαναφέροντας το σχετικό λόγο της προδικαστικής της προσφυγής προβάλλει ότι η εταιρεία ... υπολόγισε εσφαλμένα τις εισφορές σε ύψος κατώτερο του νομίμου κατά παράβαση των διατάξεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών. Ο λόγος αυτός δεν εξετάστηκε από την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 27 η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή κατά το μέρος αυτό και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, κατά το μέρος που παρέλειψε να εξετάσει το σχετικό λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας κατά της εταιρείας Περαιτέρω, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, προκειμένου η τελευταία, ασκώντας τη σχετική αρμοδιότητά της, να εξετάσει τον ανωτέρω λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας[...]» και ως προς την Τρίτη παρεμβαίνουσα ότι: «[...] 34. Επειδή η αιτούσα επαναφέροντας το σχετικό λόγο της προδικαστικής της προσφυγής προβάλλει ότι οι τεχνικές προσφορές των εταιρειών 1. ... και 2. ... έπρεπε να απορριφθούν διότι συμπλήρωσαν πλημμελώς το φύλλο συμμόρφωσης της προσφοράς τους κατά παράβαση του άρθρου 2.4.3.2 και του Μέρους Β. " ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ" της διακήρυξης. Ο λόγος αυτός δεν εξετάστηκε από την Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 27 η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή κατά το μέρος αυτό και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, κατά το μέρος που παρέλειψε να εξετάσει το σχετικό λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας κατά της εταιρείας ... (ενώ κατά της εταιρείας ... ο λόγος είναι απορριπτέος διότι ως προαναφέρθηκε η εταιρεία αυτή παρέτεινε την προσφορά της και έχει καταστεί τρίτη ως προς τη διαγωνιστική διαδικασία). Περαιτέρω, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, προκειμένου η τελευταία, ασκώντας τη σχετική

αρμοδιότητα της, να εξετάσει τον ανωτέρω λόγο της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας.

35. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή κατά το μέρος κατά το οποίο στρέφεται κατά των οικονομικών φορέων,, ... και ..., οι λόγοι της προδικαστικής προσφυγής κατά των οποίων δεν εξετάστηκαν, να απορριφθεί η παρέμβαση, να αποδοθεί το καταβληθέν παράβολο στην αιτούσα κατ'άρθρο 372 παρ. 5 και να απορριφθεί η αίτηση κατά τα λοιπά. [...]». Επομένως, προς συμμόρφωση της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών πρέπει να εξεταστούν οι μη εξετασθέντες λόγοι της προσφυγής κατά των παρεμβαινουσών και των εταιρειών ... και

8. Επειδή στις 5-11-2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη, από το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό κρίση προσφυγής σε όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού.

9. Επειδή η πρώτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 12-11-2021 και με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 6846/2021 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 5-11-2021 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά της έχει γίνει αποδεκτή ως προς το τμήμα 2 και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης.

10. Επειδή η δεύτερη παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 15-11-2021 και με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 6907/2021 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 5-11-2021 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφυγή βάλλει με επιπρόσθετους λόγους απόρριψης κατά της προσφοράς της, ενώ εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης επί αιτήσεων ακυρώσεων ΑΚ 1404/17-08-2022 και 1408/18-08-2022 κατά της υπ'αριθμ. 1198/2022 απόφασης ΕΑΔΗΣΥ με

την οποία έγινε δεκτή η προσφυγή της κατά της απόρριψης της προσφοράς της.

11. Επειδή η τρίτη παρεμβαίνουσα κατέθεσε στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 24-11-2021 και με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 7068/2021 παρέμβαση, ήτοι εκπροθέσμως δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 5-11-2021 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, η οποία πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

12.Επειδή με την υπ' αριθμ. 2762/2021 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής, ενώ με τις με αρ. 3114/2021 και 992/2022 Πράξεις της Προέδρου του 1ου Κλιμακίου και την Πράξη 2207/2022 του Προέδρου του 3^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε εκ νέου Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης της ως άνω προσφυγής.

13. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στις 19-11-2021 μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα αυθημερόν.

14. Επειδή η προσφεύγουσα υπέβαλε υπόμνημα επί της πρώτης παρέμβασης μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 27-11-2021, ήτοι εκπροθέσμως σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, ως ισχύει με την τροποποίηση του με το ν. 4782/2021, δοθέντος ότι συμπληρωματικά υπομνήματα υποβάλλονται παραδεκτως το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, και, ως εκ τούτου, δεν λαμβάνεται υπόψη από το Κλιμάκιο.

Περαιτέρω, η προσφεύγουσα, στις 8-12-2021 υπέβαλε και δεύτερο υπόμνημα επί της δεύτερης παρέμβασης, επίσης εκπροθέσμως, το οποίο δεν λαμβάνεται υπόψη από το Κλιμάκιο.

Εξάλλου, η δεύτερη παρεμβαίνουσα υπέβαλε μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 10-12-2021 υπόμνημα προς αντίκρουση του δεύτερου υπομνήματος της προσφεύγουσας,

το οποίο επίσης υποβάλλεται απαραδέκτως καθώς η εμπρόθεσμη υποβολή υπομνημάτων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη προσδιορίζεται σε σχέση με την ημερομηνία υποβολής των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, ως αναφέρεται ανωτέρω και, ως εκ τούτου, δεν λαμβάνεται υπόψη.

15. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 3^{ου} Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

16. Επειδή στον υπό κρίση διαγωνισμό συμμετείχαν δεκατέσσερις οικονομικοί φορείς, μεταξύ άλλων, η προσφεύγουσα, η πρώτη, η δεύτερη και η τρίτη παρεμβαίνουσα υποβάλλοντας τις υπ' αριθμ. συστήματος ..., ..., ... και ... προσφορές τους αντίστοιχα.

Με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε η απόρριψη των προσφορών των οικονομικών φορέων: 1. (δεύτερη παρεμβαίνουσα) 2,3,4,7 2. ..., ... για το τμήμα 3, 3. ΟΕ (πρώτη παρεμβαίνουσα) για το τμήμα 3, 4. για τα τμήματα 3 και 7, 5. για τα τμήματα 2,3,4,7 6. για τα τμήματα 2,3,4 7. 3G για τα τμήματα 2,3,4,7 8. ...για το τμήμα 3, 9. για το τμήμα 4, 10. ... για το τμήμα 4, η αποδοχή των προσφορών των οικονομικών φορέων 1., για τα τμήματα 2,4,7, 2. (πρώτη παρεμβαίνουσα) για το τμήμα 2, 3. ... (τρίτη παρεμβαίνουσα) για τα τμήματα 3,4, 3. ... για τα τμήματα 2,4,7, 4. ... για το τμήμα 2, 5. για τα τμήματα 2,4, 6. για το τμήμα 4 και 7. Της προσφεύγουσας για τα τμήματα 2,3,4 και 7 καθώς και η ανάδειξη του σε προσωρινό ανάδοχο για τα τμήματα 2 και 4 και η ανάδειξη της προσφεύγουσας σε προσωρινή ανάδοχο για τα τμήματα 3 και 7.

17. Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό κρίση προσφυγή της ισχυρίζεται αυτολεξεί ότι: «[...] *II. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΟΣΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΓΙΝΑΝ ΔΕΚΤΕΣ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ 2,3,4 ΚΑΙ 7-ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΟΣΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ 2,3,4, ΚΑΙ 7 [...]*

2ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Αφορά τις εταιρίες 1., 2., 3., 4., 5., 6. 7. ... 8.,

Υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς: Δεν έχουν υπολογίσει εύλογο ποσό διοικητικού κόστους/κόστους αναλωσίμων

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 68 Ν. 3863/2010:[...] Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 88 Ν. 4412/2016: [...]Από τις ως άνω νομοθετικές διατάξεις προκύπτει ότι στις Διακηρύξεις των δημοσίων διαγωνισμών για παροχή υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης ζητείται από τους προσφέροντες, επί ποινή αποκλεισμού, να υπολογίσουν στις προσφορές τους εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, και του εργολαβικού τους κέρδους, που αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να καθίσταται ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας (ΕλΣυν Τμ. VI 2092/2011). Συνακολούθως, οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη -με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 -βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο (και κατά συνεκδοχή) ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές – με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρίες εξηγήσεις - ποσοστό διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων και εργολαβικού κέρδους (ΣτΕ 198/2013, ΔΕΘ 344/2012, ΕλΣυνΤμ. VI 150/2014).

Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί και από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, εφόσον δεν αιτιολογείται επαρκώς, νοθεύει τον ανταγωνισμό και πλήττει την αρχή της ισότητας των συμμετεχόντων στους δημόσιους διαγωνισμούς, καθώς με τον τρόπο αυτό αποκλείονται οι λοιποί συμμετέχοντες κατά το στάδιο της οικονομικής αξιολόγησης από τον διαγωνιζόμενο εκείνον, ο οποίος προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος, αναφορικά με τα κρατούντα στην αγορά για το οικείο είδος υπηρεσιών. Επίσης, η υποβολή της προσφοράς αυτής δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.).

Άλλωστε, η εξυπηρετούσα το δημόσιο συμφέρον προσπάθεια επιτεύξεως της μεγαλύτερης δυνατής εκπτώσεως δεν μπορεί πάντως να φθάσει μέχρι του σημείου να συμπεριλαμβάνονται στον οικείο μαθηματικό τύπο ακόμη και προσφορές οι οποίες είναι προδήλως εξόφθαλμα εσφαλμένες ή εξωπραγματικές και οι οποίες δεν αντιστοιχούν στην πραγματική βούληση των διαγωνιζομένων, εφόσον κάτι τέτοιο δεν προάγει τον γνήσιο, υγιή και ανόθευτο ανταγωνισμό, μπορεί δε να καταλήξει στο να ενθαρρυνθεί η υποβολή εικονικών ή σκόπιμα εσφαλμένων προσφορών προς βλάβη της διαφάνειας του όλου συστήματος των δημοσίων διαγωνισμών αλλά και της ποιότητας των προσφερόμενων έργων (πρβλ. ΣτΕ 213/2006). Επίσης, όπως συναφώς γίνεται δεκτό (βλ. σχετικώς και τα οριζόμενα στο άρθρο 88 του Ν.4412/2016), όταν, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, υποβληθούν προσφορές που φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τις προς ανάθεση υπηρεσίες, η αναθέτουσα Αρχή προκειμένου να εκτιμήσει τη σοβαρότητα και την αξιοπιστία των προσφορών αυτών και, ως εκ τούτου, να διασφαλίσει την εκτέλεση της σύμβασης, σε περίπτωση κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού με την προσφερόμενη, ασυνήθιστα χαμηλή τιμή, ζητά εγγράφως τις διευκρινίσεις που θεωρεί χρήσιμες σε σχέση με τα στοιχεία της προσφοράς και προβαίνει στην επαλήθευσή τους (βλ. Ε.Σ. αποφ. VI Τμ. 48/2005, 49/2005, 50/2005, ΣτΕ 805/2001, πρβλ. ΕΑΣΤΕ 187/2008, ΔΕΚ, αποφάσεις της 15ης Μαΐου 2008 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C147/06 και C-148/06, της 10ης Φεβρουαρίου 1982 στην υπόθεση 76/81, της 22ας Ιουνίου 1989 στην υπόθεση 103/88 κ.α.). Ως ασυνήθιστα δε χαμηλή προσφορά νοείται η προσφορά όχι μόνο με βάση το συνολικό κόστος της αλλά και όταν επιμέρους κόστη αυτής παρίστανται ιδιαίτερα χαμηλά σε σχέση με ζητούμενα από τη διακήρυξη είδη ή υπηρεσίες (πρβλ. Αποφ. 15 ΠΕΚ της 25-2-2003, RencoSpA κατά Συμβουλίου της Ε.Ε, T-4/2001) και η οποία περαιτέρω δημιουργεί αμφιβολίες στην αναθέτουσα Αρχή σχετικά με τη δυνατότητα εκτέλεσης του συμβατικού αντικειμένου (Ε.Σ. απόφ. VI Τμ. 40/2005). Με άλλες λέξεις, η αναθέτουσα αρχή οφείλει καταρχήν να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές. Δηλαδή, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή

να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι («φαίνονται») ασυνήθιστα χαμηλές. Έχει κριθεί ότι μία προσφορά (ή ένα επιμέρους κονδύλι αυτής) φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή και η υποχρέωση να δικαιολογηθεί το αναφερόμενο στην προσφορά κόστος, είναι περισσότερο έντονη όταν είναι μηδενικό ή προσδιορίζεται σε τέτοιο ύψος που κατ' ουσίαν εξομοιώνεται προς μηδενικό.

Εξάλλου, ναι μεν η αναθέτουσα αρχή έχει καταρχήν διακριτική ευχέρεια να εκτιμήσει τον ασυνήθιστα χαμηλό χαρακτήρα του διοικητικού κόστους, ωστόσο κατά πάγια νομολογία η σχετική κρίση του αναθέτοντος φορέα υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο ως προς το αν υφίσταται κακή χρήση/υπέρβαση της διακριτικής ευχέρειας (βλ. ΑΕΠΠ 349/2021, 336/2018, ΔΕφ Αθ 87/2019, ΣτΕ 3439/2014, Ε.Α. 220/2017, 236/2015, 108/2014, 328, 198, 187/2013 κ.α.). Έτσι, η ανωτέρω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής δεν είναι ανέλεγκτη, αλλά υπάγεται στον έλεγχο της Α.Ε.Π.Π. ως προς την εκ μέρους της τήρηση των όρων διεξαγωγής και των ληπτέων υπόψη στοιχείων, που η οικεία διάταξη, ως και η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης, καθιερώνουν για τη σχετική αξιολογική διαδικασία και την τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων της (ΔΕφΑθ Ασφ. 312/2015, ΕλΣυν Τμ. VI 2090, 584/2011, 1382, 2653, 3016/2012, 950/2014, 2998/2014, 157/2016 κλπ). Ο προσδιορισμός των ακραίων ορίων της διακριτικής ευχέρειας καθορίζεται: α) από το λογικό, κατά την κοινή πείρα και αντίληψη, περιεχόμενο της αόριστης αξιολογικής έννοιας σε συνδυασμό με την ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης περίπτωσης σε συνδυασμό προς τον επιδιωκόμενο από τον κανόνα αυτό σκοπό δημοσίου συμφέροντος, β) από την ισότητα κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας, δηλαδή, την ίση κρίση ομοειδών νομικών και πραγματικών καταστάσεων γ) από την αρχή της χρηστής διοίκησης και δ) από την αρχή της αναλογικότητας ή της αναλογίας, σύμφωνα με την οποία το επαχθές μέτρο που επιβάλλεται στον διοικούμενο με τη διοικητική πράξη πρέπει να είναι αναγκαίο, πρόσφορο και ανάλογο προς το εξυπηρετούμενο δημόσιο συμφέρον ή ιδιωτικό προστατευόμενο συμφέρον στο πλαίσιο του σκοπού που επιδιώκει ο νόμος (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., 2010, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 514). Ειδικότερα, οι Αποφάσεις των αναθετουσών αρχών για την ύπαρξη

ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, θα πρέπει να καθοδηγούνται από τις γενικές αρχές των Οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις και της ΣΛΕΕ και, επίσης, θα πρέπει να τηρούνται οι γενικές αρχές δικαίου και ιδίως, η αρχή της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης (απόφαση ΑΕΠΠ 1199/2021).

Ενδεικτικά, με την απόφαση ΑΕΠΠ 336/2018 κρίθηκε ότι: «Επειδή βάσιμα μεν υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή ότι εναπόκειται στη διακριτική της ευχέρεια να κρίνει αν το ποσό του κόστους των αναλωσίμων στην προσφορά των συνδιαγωνιζομένων εταιρειών είναι ή όχι ασυνήθιστα χαμηλό, ωστόσο η άσκηση της εν λόγω ευχέρειας κρίνεται από την ΑΕΠΠ ως προς τα ακραία όριά της. Εν προκειμένω, τα ποσά που αναφέρουν οι ως άνω εταιρείες για την κάλυψη του κόστους των αναλωσίμων παρουσιάζουν εξόφθαλμα μεγάλες αποκλίσεις, τόσο μεταξύ τους όσο και σε σχέση με την προσφορά της προσφεύγουσας, δυνάμενες να προκαλέσουν, εκ πρώτης όψεως, την ένδειξη ύπαρξης προσφοράς ασυνήθιστα χαμηλής. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα προβαίνει με την υπό εξέταση προσφυγή της σε συγκεκριμένους υπολογισμούς, προσκομίζει τιμολόγια ως προς τα κονδύλια των πλαστικών σάκων απορριμμάτων ισχυριζόμενη ότι τα ποσά στις προσφορές των συνδιαγωνιζομένων εταιρειών δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαραίτητων αναλωσίμων για την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης....».

Επίσης, έχει κριθεί από την ΑΕΠΠ (βλ. ΑΕΠΠ 349/2021) ότι «Περαιτέρω, ναι μεν η κρίση της αναθέτουσας περί του αν μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή ή όχι και άρα, να εκκινήσει ή όχι τη διαδικασία δικαιολόγησης προσφοράς, ενσωματώνει απαραίτητως μια εκτιμητική ευχέρεια επί της υπαγωγής του ύψους της προσφοράς στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της σύμβασης, πλην όμως η ευχέρεια αυτή δεν ανάγεται απλώς στη βούληση ή το υποκειμενικό κριτήριο της αναθέτουσας, αλλά σε αντικειμενικά στοιχεία, περαιτέρω δε, αυτά πρέπει να δικαιολογούν κατά τρόπο παραδεκτό και συναφή με το ελεγχόμενο ζήτημα του ασυνήθιστα ή μη χαμηλού, ως πλήρης και νόμιμη αιτιολογία, την πεποίθηση του αναθέτοντος ως προς τον χαρακτήρα της προσφοράς, ως ασυνήθιστα ή μη χαμηλής, ελέγχεται δε η κρίση αυτή ως προς τυχόν κακή ενάσκηση και υπέρβαση των άκρων ορίων της, υπό την έννοια της μη λήψης υπόψη για τη διαμόρφωση της σχετικής κρίσης, όχι αναγκαίως στοιχείων που αποδεδειγμένα καθιστούν την προσφορά άνευ

ετέρου αδικαιολόγητη, αλλά στοιχείων που συνιστούν εύλογες ενδείξεις ιδιαίτερας χαμηλής προσφοράς.».

Συνοψίζοντας, οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς οφείλουν να συμπεριλαμβάνουν στις προσφορές τους (μεταξύ άλλων) εύλογο ποσό διοικητικού κόστους, εφόσον δε η αναθέτουσα αρχή εκτιμά ότι το ποσό που υπολογίζουν φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλά, οφείλει να καλέσει αυτούς σε παροχή εξηγήσεων, προκειμένου να αξιολογήσει αν θα απορρίψει την προσφορά τους. Άλλωστε, η κρίση της αναθέτουσας αρχής περί του «ασυνήθως χαμηλού» κόστους εναπόκειται καταρχήν στη διακριτική της ευχέρεια, πλην όμως ελέγχεται από την ΑΕΠΠ και δικαστικά ως προς την κακή χρήση/υπέρβαση αυτής. Παγίως δε γίνεται δεκτό ότι το διοικητικό κόστος ενός διαγωνιζομένου φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλό, και άρα γεννάται υποχρέωση κλήσης του σε παροχή εξηγήσεων, όταν υπάρχει μεγάλη απόκλιση σε σχέση με τα ποσά που υπολόγισαν οι υπόλοιποι διαγωνιζόμενοι, λαμβανομένων πάντα υπόψη και των αναγκών της σύμβασης, όπως προκύπτουν από τους όρους της Διακήρυξης.

(β) Στην προκειμένη περίπτωση, έπρεπε να υπολογιστεί ένα εύλογο ποσό διοικητικού κόστους με βάση τους όρους της σύμβασης, που να καλύπτει: εγγυητικές επιστολές συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, κόστος για τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας, γραμματειακή υποστήριξη και επόπτη, όπως ζητείται από την διακήρυξη για την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης [...]. 2. Όσον αφορά την εταιρία, το ποσό διοικητικού κόστους που δήλωσε είναι εξόφθαλμα χαμηλό και σε καμία περίπτωση δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της σύμβασης, το οποίο εσφαλμένα και καθ' υπέρβαση της διακριτικής της ευχέρειας παρέλειψε να διαγνώσει η αναθέτουσα αρχή. Συγκεκριμένα, δήλωσε: α) για το τμήμα 3: δηλώνει μηνιαίο διοικητικό κόστος 51,03€ άρα 612,36€ το χρόνο, β) για το τμήμα 4: δηλώνει μηνιαίο διοικητικό κόστος 24,31€ άρα 291,72 € το χρόνο, γ) για το τμήμα 7 δηλώνει μηνιαίο διοικητικό κόστος 4,48€ άρα 53,76€ το χρόνο.

Τα εν λόγω ποσά διοικητικού κόστους παρουσιάζουν μία τεράστια και εξόφθαλμη απόκλιση σε σύγκριση με αυτά που υπολόγισε η δική μας εταιρία και στα οποία περιλαμβάνονται τα αναγκαία κόστη για την εκτέλεση της σύμβασης, όπως ήδη αναλύσαμε. Επομένως, μόνη η τεράστια απόκλιση που

υπάρχει μεταξύ του διοικητικού κόστους των εν λόγω εταιριών και της εταιρίας μας έχει ως αναπόφευκτη συνέπεια η οικονομική προσφορά της να «φαίνεται» ασυνήθιστα χαμηλή και να ενεργοποιείται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να την καλέσει τουλάχιστον σε παροχή εξηγήσεων (πρβλ. ΑΕΠΠ 336/2018).

Άλλωστε, τα ποσά που δηλώνει είναι προδήλως χαμηλά και δεν καλύπτουν το ελάχιστο αναγκαίο κόστος για: εγγυητικές επιστολές συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας, γραμματειακή υποστήριξη και επόπτη όπως ζητείται από την διακήρυξη για την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης. Ιδίως δεν καλύπτεται το κόστος του επόπτη, όπως ζητείται από την διακήρυξη για την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης, διότι άλλωστε δεν δηλώνει ότι θα είναι ο ίδιος διαχειριστής ώστε να δικαιολογείται το χαμηλό αυτό ποσό.

Συνεπώς, η προσφορά της εν λόγω εταιρίας κατά παράβαση νόμου δεν επαρκεί για να καλύψει απαραίτητα διοικητικά έξοδα εν όψει των αναγκών της Διακήρυξης (βλ. τη δική μας οικονομική προσφορά), και άρα είναι κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα.

3. Όσον αφορά την εταιρία το ποσό διοικητικού κόστους που δήλωσε είναι εξόφθαλμα χαμηλό και σε καμία περίπτωση δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της σύμβασης, το οποίο εσφαλμένα και καθ' υπέρβαση της διακριτικής της ευχέρειας παρέλειψε να διαγνώσει η αναθέτουσα αρχή. Συγκεκριμένα, δήλωσε για το τμήμα 3 μηνιαίο διοικητικό κόστος μόλις 60€ άρα 720€ το χρόνο.

Το εν λόγω ποσό διοικητικού κόστους παρουσιάζει μία τεράστια και εξόφθαλμη απόκλιση σε σύγκριση με αυτά που υπολόγισε η δική μας εταιρία και στα οποίο περιλαμβάνονται τα αναγκαία κόστη για την εκτέλεση της σύμβασης, όπως ήδη αναλύσαμε. Επομένως, μόνη η τεράστια απόκλιση που υπάρχει μεταξύ του διοικητικού κόστους των εν λόγω εταιριών και της εταιρίας μας έχει ως αναπόφευκτη συνέπεια η οικονομική προσφορά της να «φαίνεται» ασυνήθιστα χαμηλή και να ενεργοποιείται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να την καλέσει τουλάχιστον σε παροχή εξηγήσεων (πρβλ. ΑΕΠΠ 336/2018).

Άλλωστε, τα ποσά που δηλώνει είναι προδήλως χαμηλά και δεν καλύπτουν το ελάχιστο αναγκαίο κόστος για: εγγυητικές επιστολές συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας,

γραμματειακή υποστήριξη και επόπτη όπως ζητείται από την διακήρυξη για την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης. Ιδίως δεν καλύπτεται το κόστος του επόπτη, όπως ζητείται από την διακήρυξη για την επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης, διότι άλλωστε δεν δηλώνει ότι θα είναι ο ίδιος διαχειριστής ώστε να δικαιολογείται το χαμηλό αυτό ποσό.

Συνεπώς, η προσφορά της εν λόγω εταιρίας κατά παράβαση νόμου δεν επαρκεί για να καλύψει απαραίτητα διοικητικά έξοδα εν όψει των αναγκών της Διακήρυξης (βλ. τη δική μας οικονομική προσφορά), και άρα είναι κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα. υ[....]

6οΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Αφορά τις εταιρίες 1. 2., 3., 4., 5. ... (για το ΤΜΗΜΑ 2)

Δεν υπολόγισαν την αύξηση 2% στον βασικό μηνιαίο μισθό, που έχει οριστεί ότι θα ισχύει από 1-1-2022.

(α) Ως έχει παγίως κριθεί, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά υπολείπεται του ελαχίστου εργοδοτικού κόστους, απορρίπτεται κατά τα ως άνω και επιπροσθέτως επειδή παραβιάζονται οι αρχές προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (ΔΕΦΑΘ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ, ΔΕΦΑΘ 427/2011, 512/2011). Σε κάθε περίπτωση, κατά την πάγια νομολογία (ΔΕΦΑΘ. 325/2015, ΔΕφΘεσ. 226/2014, ΔΕΦΑΘ. 289/2014, ΕΑ ΣτΕ 155/2013, 297/2009, 1255/2009) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Ιδία, δε, όταν στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι είναι απορριπτέα οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος τούτο προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.). (πρβλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 198.187/2013, 1272, 986, /2010, 1259, 1255,

1069/2009, 1344/2008, 1090/2006). Η υποβολή δε ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.)

Όσον αφορά το ύψος του βασικού μηνιαίου μισθού, από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εκδόθηκε στις 26-07-2021 η ακόλουθη ανακοίνωση:

«Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σήμερα την αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 2% από 1ης Ιανουαρίου 2022, από τα 650 ευρώ που είναι σήμερα, στα 663 ευρώ το μήνα, ή 773,5 ευρώ αν συνυπολογισθεί το γεγονός ότι καταβάλλονται 14 μισθοί το χρόνο.

Η απόφαση ελήφθη ύστερα από την ολοκλήρωση της διαβούλευσης στην οποία συμμετείχαν οι κοινωνικοί εταίροι, ερευνητικοί και επιστημονικοί φορείς, η Τράπεζα της Ελλάδος κ.ά., με βάση τις προτάσεις που διατυπώθηκαν, τις αντοχές της οικονομίας και των επιχειρήσεων, ιδίως των μικρομεσαίων αλλά και τη διεθνή συγκυρία.

Ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Κωστής Χατζηδάκης, δήλωσε:

«Η ελληνική οικονομία βίωσε βαθιά ύφεση εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας, η οποία ήρθε σε συνέχεια της οικονομικής κρίσης. Μέλημα της κυβέρνησης με την απόφαση για την αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 2% από 1ης Ιανουαρίου του 2022, αλλά και με τη μείωση φόρων και ασφαλιστικών εισφορών – που οδήγησε σε πρόσθετη αύξηση του εισοδήματος των εργαζομένων κατά 1,6 % – είναι να στηρίξει την αγοραστική δύναμη των εργαζομένων χωρίς να θέσει σε κίνδυνο επιχειρήσεις και θέσεις εργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της διαβούλευσης, δίνουμε μια συνετή αύξηση που δεν βάζει εμπόδια στην ανοδική τροχιά της οικονομίας και επιπλέον διατηρεί τον κατώτατο μισθό στο μέσο του πίνακα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από εκεί και πέρα, εργοδότες και εργαζόμενοι έχουν τη

δυνατότητα να συμφωνήσουν καλύτερες αμοιβές με τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που υπογράφουν σε επιχειρησιακό, κλαδικό ή εθνικό επίπεδο. Γνωρίζω βεβαίως ότι η αύξηση αυτή δεν λύνει τα προβλήματα των εργαζομένων. Ακολουθούμε όμως το δρόμο της σύνεσης μέχρι να ξεπεραστούν οι συνέπειες της πανδημίας στις επιχειρήσεις και ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες. Και είμαι βέβαιος ότι η πολιτική της κυβέρνησης που οδηγεί σε αύξηση των επενδύσεων και άνοδο του οικονομικού επιπέδου της χώρας, είναι η μόνη που πραγματικά δημιουργεί τις προϋποθέσεις για καλύτερες αμοιβές, πράγμα που θα πιστοποιηθεί στις διαδικασίες που θα ακολουθήσουν από το 2022 και μετά».

Επομένως, ο αρμόδιος Υπουργός έχει προβεί ήδη από τον Ιούλιο 2021 σε επίσημη δέσμευση για αύξηση του μισθού κατά 2% από 1-1-2022. (β) Εν προκειμένω, οι οικονομικοί φορείς 1., 2., 3., 4., 5. έχουν υπολογίσει το εργατικό κόστος με βάση τον μηνιαίο μισθό των 650,00 ευρώ, δηλαδή χωρίς την αύξηση 2% που έχει εξαγγελθεί επισήμως ήδη από τον Ιούλιο 2021 ότι θα ισχύσει από 1-1-2022. Συνακόλουθα, εξαιτίας του εσφαλμένου υπολογισμού του βασικού μισθού σε ύψος χαμηλότερο του νομίμου (κατά ποσοστό 2%), οι προσφορές τους υπολείπονται του νόμιμου εργατικού κόστους και πρέπει να απορριφθούν.

Κατά τούτο, έχουν διαμορφώσει τις προσφορές τους κατά παράβαση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, όπως αυτές θα ισχύουν από 1-1-2022, και άρα οι προσφορές τους πρέπει να απορριφθούν κατά δέσμια αρμοδιότητα.

7οΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Αφορά τις εταιρίες 1.... .., 2., 3., 4.... , 5 ... 6. ... 7.... 8. ...

Υπολογισμός του εργατικού κόστους σε ύψος κατώτερο του νομίμου- Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές.

(α) Ο ν. 4412/2016 («Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», φ.ε.κ. Α' 147 και διόρθωση σφαλμάτων στο φ.ε.κ. Α' 200), ορίζει, στο άρθρο 18 (με τον τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)») ότι:[....] και στο άρθρο 91 (με τον τίτλο «λόγοι απόρριψης προσφορών») ότι:[....] Ως έχει παγίως κριθεί, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική

ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά υπολείπεται του ελαχίστου εργοδοτικού κόστους, απορρίπτεται κατά τα ως άνω και επιπροσθέτως επειδή παραβιάζονται οι αρχές προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (ΔΕΦΑΘ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ, ΔΕΦΑΘ 427/2011, 512/2011). Σε κάθε περίπτωση, κατά την πάγια νομολογία (ΔΕΦΑΘ. 325/2015, ΔΕφΘεσ. 226/2014, ΔΕΦΑΘ. 289/2014, ΕΑ ΣτΕ 155/2013, 297/2009, 1255/2009) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Ιδία, δε, όταν στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι είναι απορριπτέα οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος τούτο προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.). (πρβλ. Ε.Α. Σ.τ.Ε. 198.187/2013, 1272, 986, /2010, 1259, 1255, 1069/2009, 1344/2008, 1090/2006). Η υποβολή δε ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.)

Για τα δώρα εορτών, Πάσχα και Χριστουγέννων ισχύει η ΥΑ 19040/81 (βλ. ΔΕΝ 2013 σ. 1495), που εξεδόθη κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1082/80 (ΔΕΝ 1980 σελ. 969). Στην ΥΑ 19040/1981 (ΦΕΚ 742/Β/1981) προβλέπονται με το άρθρο 1 παρ. 1 και 5 τα εξής : [...]Άλλωστε, κατά τις ημέρες άδειας των εργαζομένων, απασχολούνται άλλοι εργαζόμενοι-αντικαταστάτες αυτών που αμείβονται κανονικά για τις ημέρες εργασίας τους, και συνεπώς οι υποψήφιοι

οικονομικοί φορείς οφείλουν να συμπεριλάβουν στις προσφορές τους το «κόστος αντικατάστασης», δηλαδή το κόστος για την αμοιβή των αντικαταστατών, που καλύπτουν την κανονική άδεια των εργαζομένων. Σας καταθέτουμε την ανάλυση υπολογισμού της εργατοώρας: [ακολουθεί πίνακας] ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ: $(5,555 - 0,0268) * 24,81\% = 1,3716$ Η αποζημίωση αδείας δεν επιδέχεται εισφορές. (β) Εν προκειμένω: (β) Εν προκειμένω:

1. Η εταιρία δεν υπολογίζει ορθά τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Ειδικότερα, για το τμήμα 3: στο αρχείο pdf `` 002 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝ. ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 2\_signed`` που υπέβαλε, στην οικονομική προσφορά του συγκεκριμένου τμήματος, στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ. (στοιχεία άρθρου 68 του Ν.3863/2010), παρατηρούμε ότι το πεδίο 7στ. Αναλογία δώρου Χριστουγέννων αντικαταστάτη (ένας αντικαταστάτης ανά άτομο) για 1 μήνα περίοδο παροχής υπηρεσιών και το πεδίο 7ζ. Αναλογία δώρου Πάσχα αντικαταστάτη (ένας αντικαταστάτης ανά άτομο) για 1 μήνα περίοδο παροχής υπηρεσιών έχουν υπολογιστεί λανθασμένα. Υπολείπεται ανά μήνα αλλά και για ολόκληρη την περίοδο.

Ενδεικτικά στο τμήμα 3

Στο 7β ΔΧ συνολικά ο ορθός υπολογισμός θα ήταν $2126,75 \text{ ώρες} * 0,3636 = 773,2863$ αντί του $770,5123$ αλλά και μεμονωμένα για το Κτίριο 1 $2 \text{ ώρες} * 21,75 * 0,3636 = 15,8166$ αντί $15,76$.

Στο 7γ ΔΠ συνολικά ο ορθός υπολογισμός θα ήταν $2126,75 \text{ ώρες} * 0,2182 = 464,0568$ αντί του $462,5675$ αλλά και μεμονωμένα για το Κτίριο 1 $2 \text{ ώρες} * 21,75 * 0,2182 = 9,4917$ αντί $9,46$ Στο 7δ ΕΑ συνολικά ο ορθός υπολογισμός θα ήταν $2126,75 \text{ ώρες} * 0,1815 = 386$ αντί του $384,2807$ αλλά και μεμονωμένα για το Κτίριο 1 $2 \text{ ώρες} * 21,75 * 0,1815 = 7,89525$ αντί $7,86$ Όμοια σε όλα τα κτίρια και σε όλα τα τμήματα που συμμετέχει η εταιρεία

Επομένως, η προσφορά της υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους και έχει διαμορφωθεί κατά παράβαση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και πρέπει να απορριφθεί.

Επιπρόσθετα στο τμήμα 3 πεδίο 3., στο ΚΤΙΡΙΟ 10, δηλώνει ότι θα απασχολήσει 1 επιπλέον άτομο με μία ώρα απασχόλησής του το μήνα.

Επομένως υπολείπεται των ορθών εισφορών αφού θα έπρεπε να υπολογιστούν με βάση το τεκμαρτό ημερομίσθιο . Αν ο ημερήσιος μισθός είναι μικρότερος από το τεκμαρτό ημερομίσθιο της 1ης ασφαλιστικής κλάσης (11,06 €) και πάνω από την 1 ειδική ασφ. κλάση (8,03 €), ανεξάρτητα από τον τρόπο αμοιβής (μηνιαίος μισθός ή ημερομίσθιο), τότε ως ημέρες ασφάλισης αναγνωρίζονται όσες ημέρες προκύψουν από την διαίρεση του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών δια του εκάστοτε ισχύοντος τεκμαρτού ημερομισθίου της 1ης ασφαλιστικής κλάσης. Το κλάσμα που τυχόν θα προκύψει από τη διαίρεση θεωρείται ως πλήρης ημέρα εργασίας, για την οποία ο ασφαλισμένος και ο εργοδότης υποχρεούνται στην καταβολή της εισφοράς της πρώτης ασφαλιστικής κλάσης. [...]

8. Η εταιρία ... στο τμήμα 3:

1) Στο αρχείο που υπέβαλε, στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α, στο πεδίο 3., στο ΚΤΙΡΙΟ 10, δηλώνει ότι θα απασχολήσει 1 επιπλέον άτομο με μία ώρα απασχόλησής του το μήνα. Επομένως υπολείπεται των ορθών εισφορών αφού θα έπρεπε να υπολογιστούν με βάση το τεκμαρτό ημερομίσθιο . Αν ο ημερήσιος μισθός είναι μικρότερος από το τεκμαρτό ημερομίσθιο της 1ης ασφαλιστικής κλάσης (11,06 €) και πάνω από την 1 ειδική ασφ. κλάση (8,03 €), ανεξάρτητα από τον τρόπο αμοιβής (μηνιαίος μισθός ή ημερομίσθιο), τότε ως ημέρες ασφάλισης αναγνωρίζονται όσες ημέρες προκύψουν από την διαίρεση του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών δια του εκάστοτε ισχύοντος τεκμαρτού ημερομισθίου της 1ης ασφαλιστικής κλάσης. Το κλάσμα που τυχόν θα προκύψει από τη διαίρεση θεωρείται ως πλήρης ημέρα εργασίας, για την οποία ο ασφαλισμένος και ο εργοδότης υποχρεούνται στην καταβολή της εισφοράς της πρώτης ασφαλιστικής κλάσης. (ΣΧΕΤ 5)

(γ) Άλλως, τα εργατικά κόστη που έχουν υπολογίσει οι ανωτέρω εταιρίες και συγκεκριμένα τα κονδύλια που αναφέρουμε ανωτέρω παρίστανται ασυνήθιστα χαμηλά με βάση αφενός τα λοιπά στοιχεία των οικονομικών προφορών των εν λόγω εταιριών και αφετέρου τα στοιχεία της δικής μας προσφοράς. Έτσι, ακόμα κι αν οι προσφορές των εν λόγω εταιριών δεν θεωρηθούν κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέες, θα πρέπει πάντως να αναπεμφθεί η υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή για να καλέσει τους εν λόγω οικονομικούς φορείς να

παρέχουν εξηγήσεις για το ασυνήθιστα χαμηλό ύψος της προσφοράς τους, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 88 Ν. 4412/2016.

8οΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Αφορά τις εταιρίες 1., 2., 3.
... .. 4.

Εσφαλμένος υπολογισμός των εισφορών σε ύψος κατώτερο του νομίμου κατά παράβαση των διατάξεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών.

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 48 «Μειώσεις εισφορών εργοδότη – εργαζομένου» του Ν.4670/2020 ορίζεται ότι:[...] Συνεπώς, από την 1η Ιουνίου 2020, επήλθε μείωση των ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλουν οι εργοδότες για τους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης, και άρα οι ασφαλιστικές εισφορές διαμορφώθηκαν ως εξής:

Οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για κωδικό 101 (μικτά) αντιστοιχούν σε 24,33% και για κωδικό 3129(μικτά) αντιστοιχούν σε 24,81%

Με τη διάταξη του άρθρου 31 του Ν. 4756/2020 επήλθε έτι περαιτέρω μείωση των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, με έναρξη ισχύος από την 1η/1/2021 και λήξη ισχύος την 31η/12/2021. Συγκεκριμένα με την εν λόγω διάταξη προβλέφθηκαν τα εξής: [...]Εν όψει της ανωτέρω νομοθετικής διάταξης το ποσοστό των εργοδοτικών εισφορών που καταβάλλει ο εργοδότης από την 1η/1/2021 και έως την 31η/12/2021 υπολογίζεται ως εξής:

Οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για κωδικό 3129(μικτά) αντιστοιχούν σε 23,02%

Κατά τη ρητή και σαφή απαίτηση της παραπάνω νομοθετικής διάταξης, η τελευταία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ισχύει μόνο μέχρι τις 31-12-2021, και συνεπώς είναι απολύτως σαφές ότι για το μετέπειτα χρονικό διάστημα, το ποσοστό εισφορών επανέρχεται σε αυτό που προβλέπει το άρθρο 48 «Μειώσεις εισφορών εργοδότη – εργαζομένου» του Ν.4670/2020.

Άλλωστε, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 4-8-2021, και σύμφωνα με τη Διακήρυξη το χρονικό διάστημα της σύμβασης είναι 24 μήνες, με δικαίωμα προαίρεσης για επιπλέον 12 μήνες.

Συνεπώς, από τη γραμματική διατύπωση του Ν. 4756/2020, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο υποβολής των προσφορών, είναι απολύτως σαφές ότι οι ρυθμίσεις του καταλαμβάνουν μόνον το έτος 2021 και ότι από 1-1-

2022 επανέρχονται σε ισχύ οι ρυθμίσεις του Ν. 4670/2020 όσον αφορά το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών. Άλλωστε, δεν υφίστατο κενό νόμου, διότι με τον Ν. 4756/2020 δεν θεσπίστηκαν νέες ασφαλιστικές εισφορές, παρά μόνο προσωρινή μείωση των υπαρχόντων ποσοστών εισφορών, εξαιτίας της ανάγκης αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης που επέφερε η πανδημία του κορωνοϊού. Συνεπώς, είναι απολύτως προφανές ότι υπό το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε εν προκειμένω κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών, οι εισφορές, μετά τη λήξη του προσωρινού χρονικού διαστήματος μείωσης στις 31-12-2021, θα επανέρχονταν στα ποσοστά που ίσχυαν προ της έκτακτης μείωσης, ήτοι στα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών που ίσχυαν μετά τον Ν. 4670/2020.

Τούτο, άλλωστε, είχε ήδη κάνει δεκτό και ο ..., με μια σειρά από έγγραφά του, κατόπιν ερωτημάτων αναθετουσών αρχών ή διαγωνιζομένων, τα οποία προσκομίζουμε και ενώπιον Σας. Ειδικότερα, με το από 6-8-2021 έγγραφό του, κατόπιν σχετικού ερωτήματος που του υποβλήθηκε από την Αστυνομία Αθηνών στο πλαίσιο δημόσιου διαγωνισμού, το αρμόδιο τμήμα του ... (Τμήμα Καθορισμού Εισφορών Μισθωτών) απάντησε ότι οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται με βάση τα κάτωθι ποσοστά για το έτος 2022 (ΣΧΕΤ.1): [ακολουθεί πίνακας]

Ομοίως στο αρ.πρωτ. 6.958/4-6-2021 έγγραφο (ΣΧΕΤ.2), ο Διευθυντής του Ε' Τοπικού Υποκαταστήματος Μισθωτών Θεσσαλονίκης, κατόπιν υποβολής σχετικού ερωτήματος απάντησε ότι «Με βάση τα σημερινά δεδομένα, από 1-1-2022 τα ποσοστά ασφαλίστρου θα επανέλθουν στα προ της 1-1-2021 επίπεδα».

Τέλος, η Προϊσταμένη του Ζ' Τοπικού Υποκαταστήματος Μισθωτών Θεσσαλονίκης, με το αρ.πρωτ. 6129/8-8-2021 έγγραφο (ΣΧΕΤ.3) αναφέρει ότι «Όσον αφορά τις ασφαλιστικές εισφορές από 1-1-2022, εάν δεν υπάρχει νέα νομοθετική ρύθμιση για παράταση ισχύος της παρούσας ή τροποποίηση αυτής, ή νέα νομοθετική παρέμβαση, θα επανέλθουν στο προγενέστερο καθεστώς, καθώς η εν λόγω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ισχύει αποκλειστικά για το έτος 2021.»

Επισημαίνεται δε ότι κατά το χρονικό σημείο υποβολής προσφορών για τον παρόντα διαγωνισμό, δεν υπήρχε κάποια νέα τέτοια νομοθετική ρύθμιση, και

άρα οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να λάβουν υπόψη κατά τον υπολογισμό των εισφορών για το έτος 2022 τις εισφορές του προγενέστερου καθεστώτος, σύμφωνα αφενός με τη ρητή διατύπωση του Ν. 4756/2020 και αφετέρου τις ρητές οδηγίες του ..., τις οποίες θα μπορούσε να λάβει οποιοσδήποτε επιμελής διαγωνιζόμενος αν φρόντιζε να υποβάλει σχετικό ερώτημα στον Εφόσον, άλλωστε, κατά την ημερομηνία υποβολής των προσφορών ίσχυε ότι οι μειώσεις του Ν. 4756/2020 ισχύουν μόνο για το έτος 2021, με βάση αυτό το δεδομένο όφειλαν να διαμορφώσουν τις προσφορές τους οι διαγωνιζόμενοι και όχι με βάση το υποθετικό ενδεχόμενο παράτασης της μείωσης. Είναι δε απολύτως αδιάφορη η εκ των υστέρων (δηλαδή μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών) παράταση της μείωσης των εισφορών (που σε κάθε περίπτωση ισχύει μόνο για το έτος 2022 και όχι το έτος 2023!), διότι ο κρίσιμος χρόνος για την αξιολόγηση των προσφορών είναι σε κάθε περίπτωση ο χρόνος υποβολής τους, κατά τον οποίο σαφώς ίσχυε ότι η μείωση των εισφορών του ν. 4756/2020 ισχύει μόνο μέχρι τις 31-12-2021. Άλλωστε, κρίσιμος χρόνος, από την άποψη του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού (ΕΑ ΣτΕ 74/2021, 17/2011, 89/2010, 1194/2009).

Τα παραπάνω, άλλωστε, έχουν ήδη κριθεί με αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων και της ΑΕΠΠ (ΔΕφΑθ 430/2021, , ΣΧΕΤ.4., ΑΕΠΠ 1008/2021). Πράγματι, με την απόφαση αρ. 430/2021 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κρίθηκε ότι: «11 . Επειδή, κρίσιμος χρόνος, από την άποψη του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού (ΕΑ ΣτΕ 74/2021, 17/2011, 89/2010, 1194/2009). Σύμφωνα δε με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους οικονομικούς φορείς να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης (ΕΑ ΣτΕ 1100/2010, 791,840,1172/2008). Συνεπώς, οι

διαγωνιζόμενοι οφείλουν, επί ποινή αποκλεισμού, να διαμορφώσουν την οικονομική τους προσφορά συμπεριλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά, στους ίδιους απόκειται δε να αναζητήσουν στην κείμενη ασφαλιστική νομοθεσία το ποσοστό της ασφαλιστικής εισφοράς που αντιστοιχεί στους απασχολούμενους που θα χρησιμοποιήσουν για την παροχή των ένδικων υπηρεσιών, προκειμένου να το συνυπολογίσουν στη προσφερόμενη από αυτούς τιμή...

15. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η Διακήρυξη του ένδικου διαγωνισμού, με τις εκτεθείσες στη 9η σκέψη ρήτρες της, παραπέμπει ρητώς στο ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό εργατικό και κοινωνικοασφαλιστικό καθεστώς. Κατά τον κρίσιμο δε, από πλευράς ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, χρόνο διενέργειας του διαγωνισμού (8-12-2020) είχε τεθεί σε ισχύ η ρύθμιση του άρθρου 31 του ν. 4756/2020 (Φ.Ε.Κ. Α' 235/26.11.2020) . Έχουσα δε αυτή, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην 10η σκέψη, σαφώς προσδιορισμένη χρονική ισχύ, μετά την πάροδο της οποίας επανέρχεται αυτοδικαίως το προηγούμενο ασφαλιστικό καθεστώς, οι οικονομικοί φορείς που συμμετείχαν στον ένδικο διαγωνισμό όφειλαν καταρχήν να γνωρίζουν και να εφαρμόσουν σωστά την παραπάνω διάταξη σε συνδυασμό με τις προϊσχύουσες και τις λοιπές κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και να διαμορφώσουν αναλόγως τις οικονομικές τους προσφορές υπολογίζοντας τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές με μειωμένο ποσοστό 22,54% για το έτος 2021 και με το προϊσχύον, κανονικό ποσοστό 24,33% για τα έτη 2022 και 2023, χωρίς να ασκεί επιρροή από την άποψη αυτή (της νόμιμης διαμόρφωσης της οικονομικής προσφοράς) τυχόν μεταγενέστερη του χρονικού αυτού σημείου νομοθετική ρύθμιση. ... Επομένως, η αναθέτουσα Αρχή, με την με αρ. 70649/24.06.2021 απόφασή της, λειτουργώντας κατά δέσμια αρμοδιότητα, φαίνεται ότι νομίμως απέρριψε ως μη νόμιμη την εν λόγω οικονομική προσφορά. Συνακολούθως, η Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών που, με την προσβαλλόμενη απόφασή της, απέρριψε σιωπηρώς τους αντίθετους ισχυρισμούς της αιτούσας εταιρείας, διατηρηθείσας της ισχύος της παραπάνω πράξης της αναθέτουσας Αρχής, εξίσου ορθώς και νομίμως φαίνεται να ενήργησε, ο δε μοναδικός προβαλλόμενος με την υπό κρίση αίτηση αναστολής λόγος δεν πιθανολογείται σοβαρώς ως βάσιμος.».

Ομοίως, με την απόφαση ΑΕΠΠ 1008/2021 έγινε δεκτό ότι: «Καταρχάς, από τη ρητή γραμματική διατύπωση του άρθρου 31 του ως άνω νόμου, προκύπτει ότι από την 1η Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.06.2020. Όπως, επίσης, προκύπτει από το περιεχόμενο του ως άνω άρθρου, το οποίο είναι σαφώς διατυπωμένο και δεν καταλείπει περιθώρια παρερμηνείας του στον μέσο επιμελή οικονομικό φορέα: «...Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 (Α'188). Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31η.12.2021.» Επομένως, από το περιεχόμενο του ως άνω άρθρου προκύπτει σαφώς ότι η μείωση των επίμαχων ασφαλιστικών εισφορών κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες δεν έχει μόνιμο, αλλά εξαιρετικό χαρακτήρα, καθώς και ότι η ως άνω μείωση εφαρμόζεται αποκλειστικά μέχρι το ρητώς αναφερόμενο στο εν λόγω άρθρο χρονικό διάστημα, ήτοι, μέχρι τις 31.12.2021 (βλ. και Αιτιολογική Έκθεση Ν. 4756/2020, όπου αναφέρεται ότι: «Με το ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (άρθρα 31-47) μέσα από την υιοθέτηση ενός πλέγματος διατάξεων αντιμετωπίζεται το ζήτημα του υψηλού μη μισθολογικού κόστους των εργαζομένων, το οποίο αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την τόνωση της απασχόλησης και την ανάσχεση της ανεργίας (άρθρο 31), επιδιώκεται μέσω της δυνατότητας της ρύθμισης των ασφαλιστικών οφειλών (άρθρα 32-35) η αντιμετώπιση της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας που έχει διαμορφωθεί στους πληττόμενους από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, η οποία έχει οδηγήσει τους ασφαλισμένους σε αδυναμία να ανταποκριθούν στις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις...»). Συνεπακόλουθα, η επίμαχη ευνοϊκή ρύθμιση έχει χρονικά περιορισμένη ισχύ, αφού εκτείνεται - αυστηρά και περιοριστικά - μέχρι τις 31.12.2021, μετά δε τη λήξη της ως άνω ημερομηνίας, αναβιώνει το προϊσχύσαν ποσοστό των 24,81%, απορριπτομένων των οικείων ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος.».

(γ) Εν προκειμένω, από την οικονομική προσφορά της εταιρίας ... Α.Ε. είναι προφανές ότι έχει υπολογίσει τις εισφορές για όλα τα τμήματα με βάση

ποσοστό 23,02% για όλη τη διάρκεια της σύμβασης, παρά το γεγονός ότι το εν λόγω μειωμένο ποσοστό εισφορών κατά τον χρόνο υποβολής προσφορών για τον διαγωνισμό είχε ισχύ μόνο μέχρι 31-12-2021, ενώ ακόμα και σήμερα έχει ισχύ μόνο για το έτος 2022 και όχι για το έτος 2023, στο οποίο επίσης εκτείνεται η υπό ανάθεση σύμβαση.

Αντίθετα, με βάση όσα αναλυτικά αναφέρονται ανωτέρω, όφειλε να υπολογίσει τις εισφορές με βάση ποσοστό 24,81% για τα έτη 2022 και 2023.

Επομένως, υπολόγισε τις εισφορές σε ύψος κατώτερο του νομίμου, κατά παράβαση των διατάξεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας (όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών).

Συνεπώς, η προσφορά της εταιρίας αντιβαίνει στις διατάξεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας και πρέπει να απορριφθεί και για αυτόν τον λόγο.

(δ) Περαιτέρω, εντοπίζονται και άλλα σφάλματα στον υπολογισμό των εισφορών. Έτσι: Α) η εταιρία όσον αφορά το τμήμα 3, στο αρχείο pdf `` 003 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝ. ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 3\_signed `` που υπέβαλε, στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α, στο πεδίο 3., στο ΚΤΙΡΙΟ 10, δηλώνει ότι θα απασχολήσει 1 άτομο με μία ώρα απασχόλησής του το μήνα, για το οποίο δηλώνει εισφορές μόλις 1,28 ευρώ (!), το οποίο σε καμία περίπτωση δεν αντιστοιχεί στις μικτές αποδοχές του συγκεκριμένου ατόμου.

Επομένως, έχει υπολογίσει εσφαλμένα τις ασφαλιστικές εισφορές για το συγκεκριμένο άτομο, που θα είναι σίγουρα μεγαλύτερες από αυτές που δηλώνει, ήτοι 1,28, διότι άλλωστε δεν αναφέρει ότι το άτομο αυτό θα απασχοληθεί και κάπου αλλού ή ότι θα είναι ένα από αυτά που δήλωσε ήδη στην προσφορά της [...]

11οΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Αφορά τις εταιρίες 1., 2. ..., 3. ..., 4., 5.

Πλημμελής συμπλήρωση του φύλλου συμμόρφωσης της προσφοράς της.

(α) Στην διακήρυξη, σελίδα 46, άρθρο 2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά αναφέρεται:[...] Επίσης, στο ΜΕΡΟΣ Β. ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ, σελίδα 85 της διακήρυξης προβλέπεται ότι:[....] Συνεπώς, όλοι οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς όφειλαν να υποβάλουν με την προσφορά τους συμπληρωμένο το έντυπο «Φύλλο συμμόρφωσης» των σελ. 85 επ. της Διακήρυξης και να απαντούν τεκμηριωμένα για το σύνολο των απαιτήσεων.

Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι οι οικονομικοί φορείς όφειλαν επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς τους να προσκομίσουν με την τεχνική προσφορά τους το Φύλλο Συμμόρφωσης του Παραρτήματος II της Διακήρυξης με συμπληρωμένα όλα τα πεδία του και αφετέρου όλα τα τεκμηριωτικά έγγραφα που αναφέρονται στο φύλλο συμμόρφωσης, και με βάση τη Διακήρυξη επισυνάπτονται σε αυτό.

Άλλωστε, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να

κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228^Κ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ ' , σελ. 776).

(β) Εν προκειμένω, η εταιρία η , η ..., η και η για τα τμήματα που μετέχουν δεν υπέβαλαν το Φύλλο Συμμόρφωσης σύμφωνα με τα ανωτέρω προβλεπόμενα, και άρα εν όψει της αρχής της τυπικότητας η προσφορά της πρέπει να απορριφθεί κατά δέσμια αρμοδιότητα. Συγκεκριμένα: [...]

3. Η ...

α) Η εταιρεία υπέβαλλε κατά την προσφορά της το αρχείο pdf `` 9@ ΜΕΡΟΣ Β. ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ\_signed`` όπου στο πεδίο ``5.2 Διαφημιστικό βιβλιário ή φυλλάδιο της εταιρείας (prospectus) για τα συγκεκριμένα μηχανήματα και εξοπλισμό που θα περιέχει τα γενικά χαρακτηριστικά τους`` η

εταιρεία απαντάει ΝΑΙ και παραπέμπει στα αρχεία pdf `` 14@ Πίνακας τεχνικού εξοπλισμού\_signed``, `` 15@ Απορρυπαντικά καθαρισμού\_signed`` και `` 16@ prospectus Τεχνικός εξοπλισμός \_signed``. Ωστόσο, κατά τον έλεγχο αυτών των αρχείων διαπιστώσαμε ότι καταθέτει τεχνικά φυλλάδια μόνο ορισμένων μηχανημάτων που θα διαθέσει για το καθαρισμό αυτού του έργου και όχι για όλον τον τεχνικό εξοπλισμό όπως αναλυτικά παρουσιάζει στο αρχείο pdf `` 14@ Πίνακας τεχνικού εξοπλισμού\_signed``[....]».

18. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι: «[....]
2. Επισημαίνεται ότι σε αντίθεση προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν και πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, και το εργολαβικό κέρδος εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να εκτιμηθούν ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Έτσι, η διάταξη του άρθρου 88 παρ. 3 ν. 4412/2016, ιδρύει διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας, όπως, συνεκτιμώντας το σύνολο των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή της και της προσκομίζει ο προσφέρων, τελικώς κρίνει το δικαιολογημένο της χαμηλής προσφοράς του.

Περαιτέρω, ο προσδιορισμός εύλογου διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων και εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών δεν εξαρτάται μόνο από την φύση και το μέγεθος της συγκεκριμένης σύμβασης αλλά και από το μέγεθος, τις συνθήκες διοίκησης και οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου οικονομικού φορέα.

Εξάλλου και ο φορέας μας, μέσα από τους μειοδοτικούς διαγωνισμούς που διενεργεί, διαπιστώνει ιδίοις όμμασι τις διαφορές στο εύρος των προσφερόμενων τιμών των οικονομικών φορέων, οι οποίες πάντως αντικατοπτρίζουν το μέγεθος ανάπτυξης του οικονομικού φορέα και τις πιθανές συμφωνίες που συνάπτει προκειμένου για την ανάπτυξη της επιχείρησής του και την επίτευξη ανταγωνιστικών τιμών. Επειδή το κριτήριο κατακύρωσης είναι αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση μόνο την τιμή (δηλαδή η χαμηλότερη τιμή), οι οικονομικοί φορείς καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια συμπίεσης του λειτουργικού κόστους εκτέλεσης του έργου που αναλαμβάνουν, κάτι που όμως λειτουργεί και προς το συμφέρον του Φορέα μας δεδομένου ότι με την ανάπτυξη του ανταγωνισμού

επιτυγχάνονται καλύτερες τιμές, συνεπώς μειώνεται αντίστοιχα η δαπάνη παροχής των εν λόγω υπηρεσιών ενώ με την εξοικονόμηση πολύτιμων οικονομικών πόρων αυτοί μπορούν και διοχετεύονται σε άλλες ανάγκες του φορέα μας.

Όπως διαπιστώθηκε από τις οικονομικές προσφορές των προσφερόμενων, όλοι οι οικονομικοί φορείς συμπλήρωσαν στην οικονομική τους προσφορά τα στοιχεία που απαιτούνται από το άρθρο 68 του Ν 3863/2010 και μάλιστα χωρίς να αποτυπώσουν σε αυτήν μηδενικά στοιχεία. Σε αντίθετη δε περίπτωση θα διεγείρονταν σοβαρές υπόνοιες παραβίασης άνευ ετέρου των κανόνων του ανταγωνισμού. Η δε έννοια του «εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους», συνιστά αόριστη νομική έννοια με προσδιοριστικό ρόλο στην οικονομική προσφορά, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της οποίας κρίνεται ανά περίπτωση, χωρίς να υφίσταται κάποιο συγκεκριμένο όριο για τη διάγνωση της πλήρωσής της, αφού ο προσδιορισμός εύλογου διοικητικού και εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του προσφέροντος ο οποίος είναι ελεύθερος να διαμορφώσει την οικονομική προσφορά του κατά την ελεύθερη κρίση του, αναλαμβάνοντας και το βάρος του επιχειρηματικού κινδύνου κατά τη διαμόρφωση της τιμής της προσφοράς του (ΔΕφΛαρ 19/2011). Τα κόστη αυτά εξαρτώνται από την φύση και το μέγεθος της συγκεκριμένης σύμβασης, το μέγεθος, τις συνθήκες οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου προσφέροντος. Επιπλέον, με δεδομένο ότι η συντριπτική πλειονότητα των διαγωνισμών για υπηρεσίες καθαριότητας ή φύλαξης διενεργείται επί τη βάσει του κριτηρίου ανάθεσης αυτού της χαμηλότερης τιμής, όπως εξάλλου εν προκειμένω, οι διαγωνιζόμενες εταιρείες καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια συμπίεσης του λειτουργικού κόστους εκτέλεσης του έργου που αναλαμβάνουν (ΕΑΑΔΗΣΥ, Απόφαση 6/2016). Ο δε συνυπολογισμός του διοικητικού κόστους στην οικονομική προσφορά ενός συμμετέχοντος είναι υποχρεωτικός, αφού η προσφορά δεν μπορεί να συντίθεται μόνο από το εργοδοτικό κόστος, αλλά πρέπει να συμπεριλαμβάνει και κάποιο εύλογο διοικητικό-λειτουργικό κόστος. Έτσι, η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου σε συμβάσεις υπηρεσιών φύλαξης ή/και καθαριότητας δεν μπορεί, κατά κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού

που θα ασχοληθεί στην παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (ΣτΕ ΕΑ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010). Επομένως, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (και φύλαξης) στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο -και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις, ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (πρβλ. ΣτΕ 198/2013, ΔΕφΘεσσαλ. 344/2012, ΕΛΣυν VI Τμ. 150/2014), το κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζόμενου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, ενώ το ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών των προσφερόντων πρέπει να είναι όχι μηδαμινό, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό αναλωσίμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕφΘεσσαλ 339/2013). Σε περίπτωση, επομένως, υποβολής οικονομικής προσφοράς που καλύπτει μόνον το εργατικό κόστος, οφείλει η αναθέτουσα αρχή να εξετάσει εάν στο πρόσωπο του διαγωνιζομένου συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες καθιστούν δυνατή την υποβολή προσφοράς, χωρίς να συνυπολογίζονται οι δαπάνες, οι οποίες αντιστοιχούν στο εν γένει λειτουργικό κόστος της επιχειρήσεως, ούτε να καταλείπεται ένα εύλογο περιθώριο κέρδους (ΣτΕ ΕΑ 1299/2009). Και τούτο καθότι, ο υπολογισμός στις προσφορές ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους οφέλους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων, αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να είναι ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας. Σε αντίθεση, ωστόσο, προς το κόστος αμοιβής του Αριθμός απόφασης: 27/2018 19 προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το

εργολαβικό κέρδος αποδίδονται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα και πρέπει να εκτιμηθούν από την αναθέτουσα αρχή ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Η κρίση αυτή της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, σύμφωνα και με τα δεδομένα της κοινής πείρας (ΕΛΣυν VI Τμ. 1664/2012, 1725/2012, 143, 150, 159/2014). Τούτο διότι η εν λόγω προσφορά ως προς το διοικητικό κόστος, το εργολαβικό όφελος και τα λοιπά έξοδα εμφανίζεται εξ αντικειμένου ως υπερβολικά χαμηλή, με συνέπεια να καθίστατο επιβεβλημένη η κλήση της αναδόχου από την αναθέτουσα αρχή για την παροχή διευκρινίσεων (ΕΛΣυν IV Τμ. 24/2015, 218/2014). Στους διαγωνισμούς καθαριότητας/φύλαξης, η προσφορά δεν απορρίπτεται αν ο διαγωνιζόμενος επικαλεσθεί και αποδείξει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ότι, ως εκ του τρόπου οργανώσεως της επιχείρησής του ή άλλων, ενδεχομένως, παραγόντων, δικαιολογείται το αναφερόμενο στην προσφορά του ύψος του διοικητικού κόστους. Σε κάθε περίπτωση, αν η αναθέτουσα στο πλαίσιο των ως άνω εξηγήσεων ή η ΑΕΠΠ στο πλαίσιο προδικαστικής προσφυγής επί του ζητήματος της οικείας κρίσης της αναθέτουσας ή της παράλειψης της τελευταίας να καλέσει τον προσφέροντα για εξηγήσεις (πρβλ. ΔΕφΑΘ 873/2012) κρίνουν, εν όψει και των υποβληθεισών εξηγήσεων, ότι, το αναφερόμενο στην προσφορά του διαγωνιζόμενου κόστος δεν είναι εύλογο, η προσφορά απορρίπτεται. Πρέπει περαιτέρω να εξετάζεται αν, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, το προσφερόμενο ποσοστό διοικητικού κόστους από τον διαγωνιζόμενο, είναι εύλογο, εις τρόπον ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της υπό σύναψιν συμβάσεως και να μην καθίσταται αυτή ζημιογόνος (ΣτΕ ΕΑ 187, 198/2013). Η αναθέτουσα και αντιστοίχως η ΑΕΠΠ οφείλουν βέβαια να λαμβάνει υπ' όψιν της την τρέχουσα περίοδο δημοσιονομικής κρίσης αλλά και το ότι το εργοδοτικό όφελος δεν είναι πάντα δυνατόν να αποτιμηθεί χρηματικά μέσα στα στενά όρια μιας οικονομικής προσφοράς (ΔΕφΑΘ 873/2012). Ωστόσο, πρέπει να προσκομίζονται από τις διαγωνιζόμενες εταιρείες εμπεριστατωμένα στοιχεία, τα οποία να ερείδονται σε συγκεκριμένα δεδομένα, ώστε να εξαχθεί μια ασφαλής αξιολογική κρίση [...]

6. Όλες οι εταιρείες εκτός,, ... και ... αποκλείστηκαν από τα αναφερόμενα τμήματα, της διακήρυξης. Κατά τον επανέλεγχο των λοιπών εταιρειών δεν διαπιστώθηκε απόκλιση στον υπολογισμό του εργατικού κόστους [...]

8. Η Επιτροπή έχει την άποψη πως ορθώς εξέτασε το συνολικό ύψος ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά για το σύνολο των εργαζομένων για 1 μήνα περιόδου παροχής υπηρεσιών (Μέρος Γ' Διακήρυξης, Οικονομική Προσφορά, Σύνολο:8α + 8β) και διαπίστωσε πως αυτό ανταποκρινόταν στις προϋποθέσεις που έθετε η διακήρυξη [...]

10. Η Επιτροπή έχει την άποψη ότι η συμπλήρωση της στήλης ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ από τις αναφερόμενες εταιρείες αφήνεται στη κρίση τους ως προς την τεκμηρίωση των στοιχείων στις απαντήσεις τους και χαρακτηρίζεται ως επιθυμητή και όχι απαιτητή η πληρέστερη συμπλήρωσή τους [...].

19. Επειδή η δεύτερη παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει ότι: «[...]B.2. Ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι δήθεν η προσφορά της εταιρείας μας για τα τμήματα 3,4 και 7 είναι απαράδεκτη, διότι δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτήν εύλογο ποσό διοικητικού κόστους, είναι νόμω και ουσία αβάσιμος.

Έχει κριθεί νομολογιακά, αναφορικά με την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει την αξιοπιστία μιας προσφοράς, ότι απορρέει από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς αυτήν, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ το οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αρμόδια επιτροπή αξιολογήσεως να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει.

Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται [βλ., επ' αυτού, αναφορικά με εννοιολογικά ταυτόσημες διατάξεις με αυτές του άρθρου 69 της Οδηγίας 2014/24 τις αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2017, *European Dynamics*

Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, ECLI:EU:T:2017:462 σκ.85, της 6ης Ιουλίου 2005, TQ3 TravelSolutionsBelgium κατά Επιτροπής, T-148/04, EU:T:2005:274, σκέψεις 49 και 50· της 11ης Μαΐου 2010, PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής, T-121/08, EU:T:2010:183, σκέψη 72· της 5ης Νοεμβρίου 2014, Computer Ressources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής, T-422/11, EU:T:2014:927, σκέψη 57, και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T-698/14, δημοσιευθείσα, EU:T:2016:476, σκέψη 59].

Τέτοιες αμφιβολίες μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, Secolux κατά Επιτροπής, T-90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής εκτίμηση του κατά πόσον συντρέχει περίπτωση υπερβολικά χαμηλής προσφοράς διενεργείται σε δύο στάδια.

Ειδικότερα, σε ένα πρώτο στάδιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές «φαίνονται» ασυνήθιστα χαμηλές. Η χρήση του ρήματος «φαίνονται» σημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Ως εκ τούτου, δεν επιβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να προβεί αυτεπαγγέλτως σε διεξοδική ανάλυση της συνθέσεως κάθε προσφοράς προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Δηλαδή η αναθέτουσα αρχή οφείλει μόνο να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές.

Αυτό ισχύει ιδίως στην περίπτωση που η προσφερόμενη τιμή σε υποβληθείσα προσφορά είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις

λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη στις υποβληθείσες προσφορές και αυτές δεν φαίνονται συνεπώς ασυνήθιστα χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνεχίσει την αξιολόγησή τους και τη διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως. Αντιθέτως, αν υφίστανται ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία στην αναθέτουσα αρχή ότι ορισμένη προσφορά ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή, τότε αυτή οφείλει να προβεί, σε δεύτερο στάδιο, στον έλεγχο της συνθέσεως της προσφοράς προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η προσφορά δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή.

Όταν προβαίνει στον έλεγχο αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει στον οικείο προσφέροντα τη δυνατότητα να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους ο ίδιος εκτιμά ότι η προσφορά του δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει στη συνέχεια να εκτιμήσει τις δοθείσες εξηγήσεις και να κρίνει αν η συγκεκριμένη προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, οπότε υποχρεούται να την απορρίψει (βλ. σχετικά απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, *European Dynamics Luxembourg SA* κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T 392/15, *ECLI:EU:T:2017:462* σκ.86-89, βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 349/2018 Εισηγήτρια Χ. Ζαράρη).

Άλλωστε, έχει ήδη κριθεί από την ΑΕΠΠ, με την απόφαση 1150/2020 ότι:

«11...Περαιτέρω, η νομική αντιμετώπιση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών στους δημόσιους διαγωνισμούς έχει χαρακτηριστικά αναδειχθεί μέσα από τις αποφάσεις του ανωτάτου δημοσιονομικού Δικαστηρίου σύμφωνα με την πάγια νομολογία του οποίου: Α) ΕΣ (VI Τμήμα) Πράξη 240/2007 σκέψη III: «... υφίσταται δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής να αιτείται την αιτιολόγηση κάθε προσφοράς που κρίνεται από αυτήν ως ασυνήθιστα χαμηλή. Τέτοια προσφορά αυτονόητα είναι η μηδενική [6] οικονομική προσφορά [για το εργολαβικό κέρδος] σε κατηγορία που από τη διακήρυξη του διαγωνισμού προβλέπεται ως συγκρίσιμη για την ανάδειξη του αναδόχου. Κατά την περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να ζητήσει τη σχετική οικονομική αιτιολόγηση της μηδενικής προσφοράς, χωρίς ωστόσο να δικαιούται να κρίνει ως απορριπτέα ευθύς εξαρχής την προσφορά αυτή. Εάν όμως, ο διαγωνιζόμενος που υπέβαλε τη μηδενική προσφορά δεν καταφέρει να αιτιολογήσει το μηδενικό της ύψος, υποβάλλοντας στην κρίση της αναθέτουσας αρχής οικονομικά στοιχεία, από τα οποία να προκύπτει με

σαφήνεια και ακρίβεια η δυνατότητα της εταιρείας να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ποιοτικά αναμενόμενη, ποσοτικά επαρκή και χρονικά έγκαιρη παροχή των υπηρεσιών, αποδεικνύοντας συγχρόνως ότι από τη συμμετοχή της στον επίμαχο διαγωνισμό κομίζεται ένα κάποιο -έστω μικρό, αλλά διακριτά υπαρκτό - όφελος για αυτήν, ώστε να δικαιολογείται, κατά τη λογική του μέσου συνετού ανθρώπου, η συμμετοχή της στη συγκεκριμένη εμπορική δραστηριότητα, η οποία θα πρέπει να στοχεύει εξ ορισμού σε κάποιο οικονομικό κέρδος, τότε, η προσφορά της εταιρείας αυτής είναι απορριπτέα. Β) ΕΣ (VI Τμήμα) Πράξη 257/2007 σκέψη II: «... απαγορεύουν τη ρύθμιση και τη διοικητική πρακτική ενός κράτους μέλους, οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει ως ασυνήθιστα χαμηλές τις προσφορές που περιλαμβάνουν ποσοστό έκπτωσης μεγαλύτερο του κατωφλίου ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, λαμβάνοντας αποκλειστικά υπόψη τις δικαιολογήσεις των προτεινόμενων τιμών (...) χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα (...) [στους διαγωνιζόμενους] να προβάλλουν την άποψή τους, μετά από το άνοιγμα των φακέλων, ως προς τα στοιχεία των προτεινόμενων τιμών, τα οποία έδωσαν λαβή σε υπόνοιες», δοθέντος ότι «αποτελεί πάγια νομολογία ότι το κοινοτικό δίκαιο απαγορεύει τον αυτόματο αποκλεισμό [automatic exclusion] από τους διαγωνισμούς για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων ορισμένων προσφορών που καθορίζονται βάσει μαθηματικού κριτηρίου», ενώ αντιθέτως «δεν [7] απαγορεύει, καταρχήν, να χρησιμοποιείται το μαθηματικό κριτήριο, όπως είναι το κατώφλι ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς (...), εφόσον πάντως το αποτέλεσμα στο οποίο καταλήγει η εφαρμογή του κριτηρίου αυτού δεν έχει άκαμπτο χαρακτήρα και εφόσον τηρείται η απαίτηση για έλεγχο των προσφορών αυτών, κατόπιν ακρόασης των ενδιαφερόμενων υποψηφίων .» (βλ. ΔΕΚ αποφάσεις της 27.11.2001, IMPRESA LOMBARDINI SPA, IMPRESA ING. MANTOVANI SPA / ANAS - ENTE NAZIONALE PER LE STRADE, ειδικά σκέψεις ΕΕΕυρΔ 2002:102 επ.). Στο πλαίσιο αυτό, η διακήρυξη του διαγωνισμού, δε δύναται να προβλέπει ότι αποκλείονται αυτόματα από τον σχετικό διαγωνισμό οι προσφορές που καθορίζονται βάσει μαθηματικού κριτηρίου ως ασυνήθιστα χαμηλές, αντί να υποχρεώνει την αναθέτουσα αρχή να ακολουθεί την ως άνω διαδικασία ακρόασης του

διαγωνιζόμενου που προσφέρει την ασυνήθιστα χαμηλή αυτή προσφορά, τέτοιος δε όρος της διακήρυξης είναι ανίσχυρος. Η διακήρυξη του παρόντος διαγωνισμού δεν όρισε ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό για το διοικητικό κόστος. Από την προσφορά της παρεμβαίνουσας κατόπιν των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή ορθώς δεν έκρινε ότι χρειαζόταν να γίνει επιμερισμός και ανάλυση του διοικητικού κόστους ή ότι αυτό ήταν ανύπαρκτο ώστε να προχωρήσει σε απόρριψη της προσφοράς. Εξάλλου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του Ν.4412/2016, εάν η αναθέτουσα αρχή έκρινε ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας ήταν ασυνήθιστα χαμηλή θα μπορούσε να την καλέσει προς παροχή εξηγήσεων. Επομένως και ο τρίτος λόγος της προσφυγής είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.»

Στην προκειμένη περίπτωση, αν ήθελε κριθεί ότι το ποσό διοικητικού κόστους, που υπολόγισε η εταιρεία μας φαίνονταν μη εύλογο και ασυνήθιστα χαμηλό, σε ένα πρώτο στάδιο η αναθέτουσα Αρχή θα είχε υποχρέωση βάσει του άρθρου 88 Ν. 4412/2016 να καλέσει την εταιρεία μας σε παροχή εξηγήσεων και δεν θα νομιμοποιούταν να απορρίψει άνευ ετέρου την προσφορά μας ως απαράδεκτη.

Η διακήρυξη του παρόντος διαγωνισμού δεν όρισε ένα προκαθορισμένο ποσό ή κάποιο ελάχιστο αποδεκτό ποσοστό για το διοικητικό κόστος. Από την προσφορά της εταιρείας μας, κατόπιν των ανωτέρω, η αναθέτουσα Αρχή ορθώς δεν έκρινε ότι χρειαζόταν να γίνει επιμερισμός και ανάλυση του διοικητικού κόστους ή ότι αυτό ήταν ανύπαρκτο ώστε να προχωρήσει σε απόρριψη της προσφοράς.

Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του Ν.4412/2016, εάν η αναθέτουσα Αρχή έκρινε ότι η προσφορά της εταιρείας μας ήταν ασυνήθιστα χαμηλή θα μπορούσε να την καλέσει προς παροχή εξηγήσεων. Επομένως ο πρώτος λόγος της προσφυγής είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.

Περαιτέρω, όπως έχει νομολογιακά κριθεί, κατά την έννοια του άρθ. 68 του ν. 3863/2010 σε συνδυασμό με το προισχύσαν άρθ. 52 του πδ 60/2007, στην οικονομική προσφορά πρέπει να ενσωματώνεται ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων κρατήσεων,

ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (ΕΑ ΣΤΕ 108/2014, 328/2013, 970/2010). Ενόψει αυτών, η αναθέτουσα Αρχή οφείλει να εξετάσει αν, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, το προσφερόμενο από αυτόν ποσοστό διοικητικού κόστους, το οποίο αντιστοιχεί στις εν γένει λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης και τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης, δεν είναι δε εκ των προτέρων καθορισμένο στο νόμο, είναι εύλογο, ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί (ΣΤΕ 3439/2014, Ε.Α. ΣΤΕ 328, 198 και 187/2013, 1262/2009 κ.ά.).

Επισημαίνεται ότι σε αντίθεση προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν και πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος εναπόκειται στην αναθέτουσα Αρχή να εκτιμηθούν ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή.

Κατά την ήδη διαμορφωθείσα νομολογία της Αρχής, έχει κριθεί ότι:

«[...] η διάταξη του άρθρου 313 (αντίστοιχα άρθρου 88 παρ. 3 του Βιβλίου Ι του Βιβλίου ΙΙ του Ν. 4412/2016, ιδρύει διακριτική εκτιμητική και αξιολογική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, όπως, συνεκτιμώντας το σύνολο των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή της και της προσκομίζει ο προσφέρων, τελικώς κρίνει το δικαιολογημένο της χαμηλής προσφοράς του. Η παραπάνω αξιολόγηση, προφανώς πρέπει να λαμβάνει χώρα με βάση αποκλειστικά τα ανά περίπτωση προκύπτοντα στοιχεία, ενώ οι όποιες γενικές κρίσεις περί της οικείας αγοράς και είδους προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου, στοιχεία περί του συνήθους ποσοστού έκπτωσης στην οικεία αγορά και στοιχεία περί πρότερων αντιστοιχών συμβάσεων της ίδιας της αναθέτουσας αρχής με τον ίδιο προσφέροντα, του ίδιου του προσφέροντος με άλλες αναθέτουσες αρχές ή άλλων αναθετουσών αρχών με άλλους προσφέροντες, δύναται μεν να ληφθούν υπόψη, πλην όμως, πάντοτε σε συνάρτηση με τα περιπτώσιολογικά στοιχεία της συγκεκριμένης υπόθεσης. Αμφιβολίες ως προς την αξιοπιστία μιας Προσφοράς μπορεί να υφίστανται, μεταξύ άλλων, εάν προκύπτει αβεβαιότητα ως προς, αφενός, το κατά πόσον ορισμένη προσφορά τηρεί τη νομοθεσία της χώρας εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν οι υπηρεσίες,

στον τομέα αμοιβών του προσωπικού, συνεισφοράς στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και τηρήσεως των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στον χώρο εργασίας ή των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου, το κατά πόσον στην προσφερόμενη τιμή ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της Προσφοράς (Απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2015, *Secolux* κατά Επιτροπής, Υπόθεση T 90/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:772, σκέψη 62). Η ανωτέρω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής δεν είναι ανέλεγκτη, αλλά υπάγεται στον έλεγχο της Α.Ε.Π.Π. ως προς την εκ μέρους της τήρηση των όρων διεξαγωγής και των ληπτέων υπόψη στοιχείων, που η οικεία διάταξη, ως και η γενική αρχή της ίσης μεταχείρισης, καθιερώνουν για τη σχετική αξιολογική διαδικασία και την τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων της (ΔΕφΑΘΑσφ. 312/2015, ΕλΣυνΤμ. VI 2090, 584/2011, 1382, 2653, 3016/2012, 950/2014, 2998/2014, 157/2016 κλπ). Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση, η οικεία Απόφαση (της αναθέτουσας αρχής) περί αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, δια της οποίας ενσωματώνεται και σκέλος περί της αποδοχής ή απόρριψης «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς», κατόπιν των υποχρεωτικών εξηγήσεων του προσφέροντος, θα πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη σε σχέση, τόσο με όσα ο προσφέρων επικαλέστηκε και προσκόμισε με τις εξηγήσεις του [...] όσο και με όσα έπρεπε να αποδειχθούν και δεν αποδείχθηκαν [...] Εξάλλου, ο τυχόν δικαιολογημένος χαρακτήρας μιας ιδιαίτερα χαμηλής προσφοράς, θα αποβεί προς όφελος της αναθέτουσας αρχής με την ανάληψη της οικείας σύμβασης σε χαμηλό τίμημα [...]» (βλ. υπ' αριθμ. 27/2018 Απόφαση 6ου Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π, σκέψη 6, υπ' αριθμ. 671/2019 Απόφαση 7ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 15 κλπ).

Ομοίως το ΔΕΕ επεσήμανε με σαφήνεια ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα Αρχή πρώτον, να εντοπίσει τις ύποπτες προσφορές, δεύτερον, να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αποδείξουν τη σοβαρότητα των προσφορών τους, ζητώντας τους τις διευκρινίσεις που αναθέτουσα Αρχή κρίνει σκόπιμες, τρίτον, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των εξηγήσεων που παρείχαν οι ενδιαφερόμενοι και, τέταρτον, να αποφασίσει σχετικά με το αν θα δεχθεί ή αν θα απορρίψει τις προαναφερθείσες προσφορές, [βλ.

συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, *Lombardini και Mantovani* (2001) Συλλογή I-9233 σκ.55].

Η άσκηση δε της εν λόγω διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας Αρχής δύναται να ελεγχθεί από την ΑΕΠΠ μόνον ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της (ΣτΕ ΕΑ 288/2020. βλ. και ΑΕΠΠ 336/2018, 1666/2020), διότι σε αντίθεση προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος αποδίδονται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα και πρέπει να εκτιμηθούν από την αναθέτουσα Αρχή ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή (ΑΕΠΠ 771/2018).

Στο πλαίσιο αυτό, η αναθέτουσα Αρχή διατηρεί διακριτική ευχέρεια ως προς το εάν καταρχήν μία προσφορά «φαίνεται» ασυνήθιστα χαμηλή, δέσμια αρμοδιότητα ως προς την κλήση υποψηφίου προς επεξήγηση της προσφοράς του πριν τον αποκλεισμό του λόγω ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς και ομοίως διακριτική ευχέρεια ως προς την εν τέλει εκτίμηση του ασυνήθιστα χαμηλού χαρακτήρα της προσφοράς όπως και την αποδοχή ή μη της διαπιστωθείσας μη τεκμηριωμένης ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς. Η δε κρίση της αναθέτουσας Αρχής ως προς σύνηθες ή ασύνηθες της υποβαλλόμενης οικονομικής προσφοράς ελέγχεται μόνον ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας που αυτή διαθέτει, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής (ΑΕΠΠ 88/2020).

Άλλωστε, επισημαίνεται ότι η έννοια της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δεν αποδίδεται ρητά από τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ούτε προβλέπεται από την κείμενη εθνική νομοθεσία ο τρόπος υπολογισμού του ορίου, πέραν του οποίου υφίσταται ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, αφού δεν έχει εισέτι θεσμοθετηθεί μηχανισμός εξεύρεσης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών (πρβλ. Ε.Σ. Ε' Κλ. 169/2019, 13/2015).

Ως αόριστη, συνεπώς, αξιολογική έννοια (βλ. Ε.Σ. Τμ. Μείζονος Επταμελούς Συνθέσεως 1077/2016), καθορίζεται συγκεκριμένα σε κάθε σύμβαση, σε σχέση με το αντικείμενο που αποτελεί το περιεχόμενο της (βλ. απόφ. ΔΕΕ της 29.3.2012, C-599/10, *SAG ELV Slovensko a.s.*, σκ. 29-30, απόφ. της 18.12.2014, C-568/13, *Azienda Ospedaliero-UniversitariadiCareggi-Firenze*,

σκ. 50, της 19.10.2017, C-[10] 198/16, Agriiconsulting Europe SA, σκ. 29, πρβ. απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriiconsulting Europe κατά Επιτροπής, T-570/13, σκ. 55).

Αντιθέτως, στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Ιουλίου 2005, TQ3 TravelSolutésBelgium κατά Επιτροπής, T-148/04, σκ. 49-50, της 11ης Μαΐου 2010, PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής, T-121/08, σκ. 72, της 5ης Νοεμβρίου 2014, Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής, T-422/11, σκ. 57, της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T-698/14, σκ. 59, της 26ης Απριλίου 2018, European Dynamics Luxembourg SA, Ευρωπαϊκή Δυναμική - Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-752/15, σκ. 69).

Επομένως, το άρθρο 88 του ν. 4412/2016 υποχρεώνει την αναθέτουσα Αρχή σε ένα πρώτο στάδιο να εξετάσει εάν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι υπερβολικά χαμηλές. Αν οι υποβληθείσες προσφορές δεν περιέχουν τέτοια ένδειξη και, κατά συνέπεια, δεν φαίνονται υπερβολικά χαμηλές, η αναθέτουσα Αρχή μπορεί να συνεχίσει την διαδικασία σύναψης της σύμβασης (πρβ. προαναφερθείσες απόφ. T-392/15, σκ.88 και T-752/15, σκ. 71).

Έχει, δε, κριθεί ότι τέτοιες ενδείξεις δεν υφίστανται όταν: α) το αντικείμενο της σύμβασης είναι τέτοιο, ώστε είναι συνήθης η υποβολή προσφορών με υψηλές εκπτώσεις, τούτο δε προκύπτει' κι από τις προσφορές που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο παρεμφερών διαγωνισμών, β) αναπτύχθηκε επαρκής ανταγωνισμός, πολλοί δε εκ των υποψηφίων οικονομικών φορέων προσέφεραν, ομοίως, χαμηλή προσφορά ή χαμηλό ποσό συγκεκριμένου κονδυλίου που πλήττεται, με αποτέλεσμα η προσφερόμενη τιμή σε υποβληθείσα προσφορά να μην είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή {βλ. προαναφερθείσα αποφ. T-392/15 σκ. 88) και γ) δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις, ώστε να δημιουργηθούν στην αναθέτουσα Αρχή αμφιβολίες ως προς τη Φερεγγυότητα της υποβληθείσας προσφοράς

(βλ. Ε.Σ. Τυ. VI 525/2018, 2028/2017. 3335, 2980/2015, πρβ. Ε.Σ. Ε'Κλ. 383/2017. ΔΕφΑΘ 217/2013).

Έτσι, έχει κριθεί (ΔΕφΑΘ 380/2020) ότι:

«7. Επειδή, από τις προαναφερόμενες διατάξεις συνάγεται ότι η αναθέτουσα Αρχή οφείλει να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες σε διαγωνισμό οικονομικές προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές Η ενεργοποίηση του μηχανισμού τού ως άνω άρθρου 88 του ν. 4412/2016, ήτοι η υποχρέωση της αναθέτουσας Αρχής να ελέγχει τη σοβαρότητα μιας προσφοράς, εξαρτάται από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών όσον αφορά την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητά της. Επομένως, μόνον εφόσον προκύπτουν πράγματι τέτοιες αμφιβολίες. οφείλει. η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει τις διευκρινίσεις που θεωρεί ενδεδειγμένες ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως, σε περίπτωση κατά την οποία η προσφορά δεν φαίνεται ασυνήθιστα. χαμηλή, το άρθρο αυτό δεν εφαρμόζεται. Περαιτέρω, σύμφωνα με το καθιερούμενο από το εν λόγω άρθρο 88 σύστημα εντοπισμού και ελέγχου των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, η αναθέτουσα Αρχή προβαίνει σε μία εκ πρώτης όψεως (prima facie) εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές είναι - «φαίνονται» κατά τη διατύπωση της παρ. 1 του αυτού άρθρου ασυνήθιστα χαμηλές. Ως εκ τούτου, η έκταση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, την οποία απέχει η αναθέτουσα αρχή σε περίπτωση που εκτιμά ότι η οικονομική προσφορά δεν φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή. είναι περιορισμένη και, εντεύθεν, δεν υποχρεούται να προβεί σε διεξοδική ανάλυση της σύνθεσης κάθε προσφοράς, προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Ειδικότερα, η αναθέτουσα Αρχή οφείλει κατ' αρχάς να εξετάσει αν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Εάν οι υποβληθείσες προσφορές δεν περιέχουν τέτοια ένδειξη και, συνεπώς, δεν φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές. η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνεχίσει τη διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης. Κατ' ακολουθίαν τούτων, η αναθέτουσα Αρχή διαθέτει κατ' αρχήν ευρεία διακριτική ευχέρεια, κατ' εκτίμηση ιδίως της απόκλισης της οικονομικής προσφοράς κάθε διαγωνιζόμενου από την προϋπολογισθείσα δαπάνη του έργου, αλλά και σε συνδυασμό με τις λοιπές υποβληθείσες οικονομικές προσφορές, να χαρακτηρίσει συγκεκριμένη

οικονομική προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή, υποχρεούμενη, όμως, στην περίπτωση αυτή να καλέσει προς παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων ως προς τη σύνθεση της προσφοράς τον διαγωνιζόμενο, του οποίου την οικονομική προσφορά κρίνει ως ασυνήθιστα χαμηλή. Η δε άσκηση της κατά τα άνω διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας Αρχής υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της. Εξάλλου, σε περίπτωση κατά την οποία διαγωνιζόμενος προβάλλει ενώπιον της αναθέτουσας Αρχής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζόμενου, γεννάται αντίστοιχη υποχρέωση της αναθέτουσας Αρχής να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών (πρβλ. Σ.τ.Ε. Ε.Α. 165/2020, 12/2020, 22/2017).» (βλ. επίσης ΔΕφΑθ 380/2020, ΑΕΠΠ 1644/2020 -σκ.20, ΑΕΠΠ 1686/2020 σκ.11).

Ως εκ τούτου, όταν η αναθέτουσα Αρχή επιλέγει την πρώτη κατά σειρά μειοδοσίας προσφοράς, δεν υποχρεούται να αναφέρει ρητώς τους λόγους για τους οποίους η εν λόγω προσφορά δε φαίνεται, κατά την άποψη της, υπερβολικά χαμηλή. Συγκεκριμένα εφόσον η εν λόγω προσφορά επιλεγεί από την αναθέτουσα Αρχή συνάγεται εμμέσως πλην σαφώς ότι αυτή εκτίμησε ότι δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι η εν λόγω προσφορά είναι υπερβολικά χαμηλή (πρβ. προαναφερθείσες απόφ. Τ- 392/15, σκ. 93, Τ-752/15 σκ. 75).

Συνακόλουθα, στην περίπτωση που η αναθέτουσα Αρχή δεν προβεί σε εκτίμηση με ρητή κρίση αυτής ότι κατά τη διενεργηθείσα διαγωνιστική διαδικασία δεν υποβλήθηκαν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, δεν υφίσταται υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας (βλ. 1325/2019 απόφαση ΕΣ, Τμήμα VI, (Στ' Διακοπών), Ε.Σ. Ε' Κλ. 468, 471/2018, πρβ. VI Τμ. 1345/2018, 2028/2017). Δεδομένου, εξάλλου, ότι δεν υφίσταται υποχρέωση της αναθέτουσας Αρχής να ελέγξει κατά περίπτωση εάν - ως εν προκειμένω κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας - το διοικητικό κόστος παρίσταται υπερβολικά χαμηλό - καθίσταται σαφές ότι δεν στοιχειοθετείται επουδενί εκτελεστή παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας, δεδομένης, δε, της απουσίας σχετικής ένστασης ως προς ad hoc το ζήτημα του διοικητικού κόστους ουδόλως προκύπτει ότι κατά την κρίση της η αναθέτουσα Αρχή υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας άλλως προέβη σε προφανή κακή χρήση αυτής. Επίσης, έχει κριθεί (βλ: ΔΕφΘεσ/νίκης 118/2020)

ότι η αναθέτουσα Αρχή έχει υποχρέωση να απαντήσει σε ισχυρισμό διαγωνιζόμενου περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς από συνδιαγωνιζόμενό του ζητώντας διευκρινήσεις από αυτόν, κατ' άρθρο 88 παρ. 1 του ν. 4412/2016, «μόνο εάν εκτιμηθεί από αυτή, *prima facie*, ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή» (πρβλ. ΣτΕ 1425/2005. 205/2001. ΣτΕ ΕΑ 22/2017. 295/2011. 1260/10, κ.α.) και ότι «ο λόγος, με τον οποίο προβάλλεται ότι η αναθέτουσα Αρχή όφειλε να ζητήσει γραπτές διευκρινίσεις από την ως άνω προσωρινή ανάδοχο για το ασυνήθιστα χαμηλό της προσφοράς της προβάλλεται αλυσιτελώς, διότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι η αναθέτουσα Αρχή διατηρούσε αμφιβολίες σχετικά με το εν λόγω ζήτημα, ώστε, εξ αυτού του λόγου, να υποχρεούται να την καλέσει προς παροχή εξηγήσεων, αναφορικά με το προτεινόμενο από αυτή κόστος της προσφοράς της.» (ΔΕφΑθ 129/2019).

Επομένως, η αναθέτουσα Αρχή ουδόλως υποχρεούται να ζητά διευκρινίσεις από τους οικονομικούς φορείς για εκείνα τα κονδύλια της οικονομικής προσφοράς τα οποία δεν κρίνει ασυνήθως χαμηλά (βλ. ΑΕΠΠ 1644/2020, σκ. 20, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Ιουλίου 2005, TQ3 TravelSolutionsBelgium κατά Επιτροπής, T-148/04, σκ. 49-50, της 11ης Μαΐου 2010, PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής, T-121/08, σκ. 72, της 26ης Απριλίου 2018, European Dynamics Luxembourg SA, Ευρωπαϊκή Δυναμική - Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T- 752/15, σκ. 69).

Στην προκειμένη περίπτωση, οι συμμετέχουσες εταιρείες ανά τμήμα δήλωσαν τα κάτωθι διοικητικά κόστη : [ακολουθεί πίνακας] Η εταιρεία μας, όπως προκύπτει από τους ανώτερο συγκριτικούς πίνακες, έχει δηλώσει στην προσφορά της επαρκές ποσό διοικητικού κόστους, το οποίο ανέρχεται ανά τμήμα:

Τμήμα 3 μηνιαία 51,03€, και άρα ετήσια 612,36 και για τους 24 μήνες 1.224,72,€

Τμήμα 4 μηνιαία 24,31€, και άρα ετήσια 291,72 και για τους 24 μήνες 583,44,€

Τμήμα 7 μηνιαία 4,48€, και άρα ετήσια 53, 76 και για τους 24 μήνες 107,52€

Τα εν λόγω ποσά διοικητικού κόστους απέχουν πολύ του μηδενικού και σε καμία περίπτωση δεν είναι τόσο χαμηλά ώστε να μπορεί να εξομοιωθούν με

μηδενικά ή να θέτουν σε αμφιβολία τη δυνατότητα προσήκουσας εκτέλεσης της σύμβασης. Το ποσό του διοικητικού κόστους είναι αρκετά υψηλό, σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, και ορθά η αναθέτουσα Αρχή, μετά από την εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές φαίνονται ή μη υπερβολικά χαμηλές, έκρινε ότι δεν εγείρονται αμφιβολίες ως προς το ύψος των εν λόγω κονδυλίων και ότι συνεπώς δεν υποχρεούταν να ζητήσει διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας μας.

Έτσι, η αναθέτουσα Αρχή, κατ' ενάσκηση της διακριτικής της ευχέρειας, και χωρίς να υπερβεί τα άκρα όρια αυτής, έκρινε ότι ενόψει του ύψους των συγκεκριμένων κονδυλίων, η οικονομική προσφορά μας δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, και ότι μπορεί να συνεχίσει τη διαγωνιστική διαδικασία (βλ. απόφ. Τ-392/15, σκ. 88 και Τ-752/15, σκ. 71). Άλλωστε, η οικονομική προσφορά μας δεν ήταν σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρουν οι λοιποί συνδιαγωνιζόμενοι ή από τη συνήθη αγοραία τιμή (βλ. αποφ. Τ-392/15 σκ. 88). Συνεπώς, εφόσον η αναθέτουσα Αρχή έκρινε *prima facie* ότι η προσφορά της εταιρείας μας δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή, και εφόσον δεν υπήρχε καμία ένδειξη περί του αντιθέτου, ουδεμία υποχρέωση είχε να μας καλέσει σε παροχή διευκρινίσεων.

Άλλωστε, όπως προαναφέρθηκε, η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας Αρχής να εκτιμά τον εύλογο χαρακτήρα του διοικητικού κόστους ελέγχεται μόνον ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της. Εν προκειμένω, η οικονομική προσφορά της εταιρείας μας δεν έχει συμπεριλάβει μηδενικό ή αμελητέο διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων, αλλά σημαντικό για τα δεδομένα της προκείμενης σύμβασης και τη συσχέτισή τους με τις δυνατότητες και την αποδεικνυόμενη λειτουργία, οργάνωση και δομή της εταιρείας μας, κόστη δηλαδή τα οποία παρίστανται απολύτως εύλογα κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της σύμβασης, και πάντως σε καμία περίπτωση ασυνήθως χαμηλά. Προκύπτει ότι δεν δύναται σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι η ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας Αρχής περί τη μη κατάγνωση ασυνήθως χαμηλού ύψους της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας μας έλαβε χώρα καθ' υπέρβαση των άκρων ορίων της ευχέρειας

αυτής (βλ. ΔΕφΑΘ 380/2020, ΔΕφ Θεσ/νίκης 118/2020, ΑΕΠΠ 1644/2020, 1666/2020,1329/2019).

Συνεπώς, ο εξεταζόμενος λόγος προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν περαιτέρω οι επιμέρους υπολογισμοί που κάνει η προσφεύγουσα.

Σε κάθε περίπτωση, οι ειδικότεροι ισχυρισμοί που προβάλλει η προσφεύγουσα ως προς τη νομιμότητα του υπολογισμού του διοικητικού κόστους από την εταιρεία μας είναι αλυσιτελείς, αόριστοι, αβάσιμοι κατ' ουσίαν και εσφαλμένοι. Ειδικότερα, κατωτέρω παρουσιάζεται αναλυτικά ο τρόπος υπολογισμού των εν λόγω κονδυλίων της εταιρείας μας, αναφέροντας συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία και έγγραφα, και αντικρούοντας συγκεκριμένα τους ανακριβείς και αλυσιτελείς ισχυρισμούς της προσφεύγουσας:

ΤΜΗΜΑ 3 Α. Διοικητικό κόστος

-Για την κάλυψη κάθε άλλου διοικητικού εξόδου και τυχόν αποκλίσεις των προαναφερθέντων ποσών, η εταιρεία μας έχει υπολογίσει ένα ποσό της τάξεως των 530.46€. Ποσό που καλύπτει πλήρως τα λοιπά επιμέρους κόστη του διοικητικού κόστους γραμματειακή υποστήριξη , κόστος ασφαλιστηρίου, επόπτευση κ.τ.λ. καθώς α) δεν απαιτείται από την διακήρυξη ασφαλιστήριο συμβόλαιο με συγκεκριμένα ποσά κάλυψης ανά γεγονός ούτε και συνολικά β) Η επίβλεψη της σύμβασης θα γίνει από τους νόμιμους εκπροσώπους της εταιρείας παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, καθώς δεν απαιτείτε από την εν λόγω διακήρυξη να δηλώσουμε κατά την κατάθεση της προσφοράς ποιος θα εποπτεύει το έργο δηλαδή ποιος θα έχει την επίβλεψη της σύμβασης.

2. Τμήμα 4 Α. Διοικητικό κόστος

Η εταιρεία μας έχει δηλώσει στην προσφορά της επαρκές ποσό διοικητικού κόστους ποσού μηνιαίως 24,31€, και άρα ετησίως 291,72€, και για τους 24 μήνες 583,44,€ στο οποίο περιλαμβάνονται:

Κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 56,00€.

-Κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, που ανέρχεται σε 300€. Η εταιρεία μας έχει εξασφαλίσει δέσμευση της εταιρείας «HOME CARE» ότι στο

πλαίσιο της μακροχρόνιας και καλής συνεργασίας μας, θα μας παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες με αντίτιμο 300,00€ για ολόκληρο το διάστημα του εν λόγω διαγωνισμού.

-Για την κάλυψη κάθε άλλου διοικητικού εξόδου και τυχόν αποκλίσεις των προαναφερθέντων ποσών, η εταιρεία μας έχει υπολογίσει ένα ποσό της τάξεως των 227,44€. Ποσό που καλύπτει πλήρως τα λοιπά επιμέρους κόστη του διοικητικού κόστους γραμματειακή υποστήριξη , κόστος ασφαλιστηρίου επόπτευση κ.τ.λ. καθώς α) δεν απαιτείται από την διακήρυξη ασφαλιστήριο συμβόλαιο με συγκεκριμένα ποσά κάλυψης ανά γεγονός ούτε και συνολικά β) Η επίβλεψη της σύμβασης θα γίνει από τους νόμιμους εκπροσώπους της εταιρίας παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, καθώς δεν απαιτείτε από την εν λόγω διακήρυξη να δηλώσουμε κατά την κατάθεση της προσφοράς ποιος θα εποπτεύει το έργο δηλαδή ποιος θα έχει την επίβλεψη της σύμβασης.

ΤΜΗΜΑ 7 Α. Διοικητικό κόστος

Η εταιρεία μας έχει δηλώσει στην προσφορά της επαρκές ποσό διοικητικού κόστους ποσού μηνιαίως 4,48€, και άρα ετησίως 53,476€ και για τους 24 μήνες 107,52€ στο οποίο περιλαμβάνονται:

- Κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 54,00€.

-Κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, που ανέρχεται σε 24,00€. Η εταιρεία μας έχει εξασφαλίσει δέσμευση της εταιρείας «...» ότι στο πλαίσιο της μακροχρόνιας και καλής συνεργασίας μας, θα μας παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες με αντίτιμο 24,00€ για ολόκληρο το διάστημα του εν λόγω διαγωνισμού.

-Για την κάλυψη κάθε άλλου διοικητικού εξόδου και τυχόν αποκλίσεις των προαναφερθέντων ποσών, η εταιρεία μας έχει υπολογίσει ένα ποσό της τάξεως των 29,52€. Ποσό που καλύπτει πλήρως τα λοιπά επιμέρους κόστη του διοικητικού κόστους γραμματειακή υποστήριξη , κόστος ασφαλιστηρίου επόπτευση κ.τ.λ. καθώς α) δεν απαιτείται από την διακήρυξη ασφαλιστήριο συμβόλαιο με συγκεκριμένα ποσά κάλυψης ανά γεγονός ούτε και συνολικά β) Η επίβλεψη της σύμβασης θα γίνει από τους νόμιμους εκπροσώπους της

εταιρίας παρά τους αντίθετους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, καθώς δεν απαιτείτε από την εν λόγω διακήρυξη να δηλώσουμε κατά την κατάθεση της προσφοράς ποιος θα εποπτεύει το έργο δηλαδή ποιος θα έχει την επίβλεψη της σύμβασης.

Άλλωστε, ισχύουν εν προκειμένω όσα κρίθηκαν με την απόφαση ΑΕΠΠ 349/2021, σύμφωνα με την οποία:

«Αφετέρου, ο προσφεύγων ναι μεν εκθέτει μια κατά την κρίση του κοστολόγηση. πλην όμως αυτό δεν συνιστά τεκμήριο ή πηγή εύλογης υπονοού ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, αφού δεν λαμβάνει υπόψη πλήθος παραμέτρων, όπως ευλόγως αναμενόμενων και προκύπτοντων, όπως η ήδη εκτέλεση εκ του παρεμβαίνοντος, η δυνατότητα, χρήσης γραμματίου του ΤΠΔ ή η ήδη διάθεση εξοπλισμού ή χρήση ηλεκτρικών οχημάτων, η ήδη λειτουργία κέντρου λήψης σημάτων. παραμέτρων δηλαδή που όχι απλά τυχόν δικαιολογούν μια καταρχήν ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά του παρεμβαίνοντος, αλλά αναιρούν την ίδια τη βάση των υπολογισμών του προσφεύγοντος, που εκθέτουν απλώς και μόνο ένα υποθετικό σενάριο διάρθρωσης διοικητικού κόστους-αναλωσίμων. η οποία βάση άλλωστε είναι και το μόνο επί της ουσίας στοιχείο που επικαλείται ο προσφεύγων, ενώ η αναθέτουσα στοιχειοθετεί με αναλυτική αιτιολογία το μη ασυνήθιστα χαμηλό, βάσει όλως συγκρίσιμων και πρόσφατων στοιχείων κόστους από σύμβαση ιδίου αντικειμένου και απαιτήσεων,. ομαλώς εκτελούμενη, αλλά και από όλως πρόσφατη αντίστοιχη διαδικασία, στοιχεία περί των οποίων ο προσφεύγων ουδέν αντιλέγει. Όμως, όπως ήδη ανωτέρω εκτέθηκε, στο πλαίσιο κρίσης περί ασυνήθιστα χαμηλού προσφοράς, δεν αρκεί για τη στοιχειοθέτηση υπέρβασης άκρων ορίων ή πλημμελούς αιτιολογίας της εκ της αναθέτουσας εκτιμητικής κρίσης περί μη ασυνήθιστα χαμηλού, η απλή παρουσίαση ενός σεναρίου κόστους που προφανώς ερείδεται επί σειράς υποθέσεων, πράγμα που θα διεύρυνε άλλωστε υπερβολικά το πεδίο της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, αλλά είτε η δια μονοσήμαντων και ανεπίδεκτων ευλόγου εναλλακτικής στοιχείων, απόδειξη όλως ανέφικτου ή οριακού της βιωσιμότητας της καθ' ης προσφοράς είτε η κατάδειξη του ιδιαιτέρως χαμηλού αυτής, βάσει συγκριτικών, ιστορικών και διαχρονικών στοιχείων επί αντιστοίχων συμβάσεων παρομοίων απαιτήσεων και επί των κρατούντων στην αγορά δεδομένων. Επομένως, ο

προσφεύγων που άλλωστε Φέρει το βάρος ορισμένης επίκλησης και απόδειξης των ισχυρισμών του, ουδόλως αποδεικνύει πλημμέλειες της αιτιολογίας της προσβαλλομένης, αλλά ούτε αποδεικνύει το τυχόν αδικαιολόγητα χαμηλό της προσφοράς του παρεμβαίνοντος ούτε καν, στοιχειοθετεί δια δεδομένων ανεξάρτητων από εναλλακτικά στοιχεία διάρθρωσης πηγών κόστους και από μη αναγκαία εφαρμόσιμες σε κάθε περίπτωση, υποθέσεις της εξ αυτού προτεινόμενης κοστολόγησης, το ιδιαίτερος, ασυνήθιστα και υψ εύλογα χαμηλό της προσφοράς του παρεμβαίνοντος.».

Από τους παραπάνω αναλυτικούς υπολογισμούς, αποδεικνύεται ότι η εταιρεία μας συμπεριέλαβε στο διοικητικό κόστος όλα τα επιμέρους κόστη, που είναι απαραίτητα με βάση τις διατάξεις του νόμου και της Διακήρυξης. Τα συγκεκριμένα θετικά ποσά κρίνονται ως καθόλα εύλογα, εφόσον το ύψος τους ανάγεται στην ευρεία επιχειρηματική ελευθερία που διαθέτει η εταιρεία μας (ΣΤΕ ΕΑ 272/2008).

2. Η προσφεύγουσα στον 6ο λόγο της προσφυγής που αφορά αποκλειστικά και περιοριστικά το ΤΜΗΜΑ 2, θέτει ως λόγο απόρριψης της προσφοράς της εταιρείας μας, ότι δεν έχουμε υπολογίσει για το Τμήμα 2 την αύξηση 2% στον βασικό μηνιαίο μισθό, που ανακοινώθηκε ότι θα ισχύει από 1-1-2022. Εν περιλήψει, στις σελίδες 37 - 39 η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Εργασίας ανακοινώθηκε αύξηση του μισθού κατά ποσοστό 2% από 1/1/2022 και άρα θα έπρεπε να για το ΤΜΗΜΑ 2 να υπολογίσουμε την εν λόγω αύξηση στο εργατικό κόστος, καταλήγοντας στη σελίδα 39 : [...]Τονίζεται καταρχάς ότι η ανωτέρω κυβερνητική εξαγγελία δε θέτει δίκαιο, με βάση τα κρατούντα στο ελληνικό δικαιοσύστημα και μέχρι τη θέσπιση της αύξησης του κατώτατου μισθού με κάποιον από τους συνταγματικά προβλεπόμενους τρόπους, οι οικονομικές προσφορές νομίμως υπολογίζονται με βάση την ισχύουσα κατά την ημερομηνία της προκήρυξης του διαγωνισμού νομοθεσίας. Εξάλλου, η αύξηση του κατώτατου μισθού αποτελεί μελλοντικό και αβέβαιο γεγονός, το οποίο σε καμία περίπτωση δε δύναται να οδηγήσει σε απόρριψη της προσφοράς μας,

Α. Η προσφεύγουσα συμμετείχε στον επίδικο διαγωνισμό για τα τμήματα 2,3,4,7. Κρίθηκε δε ανάδοχος για τα τμήματα 3 και 7. Η προσφυγή της αφορά

το σύνολο των τμημάτων για το οποία συμμετείχε δηλαδή τα τμήματα 2,3,4,7. Η εταιρεία μας συμμετείχε στον εν λόγω διαγωνισμό σε όλα τα τμήματα. Η προσφεύγουσα επιλεγεί παραπλανητικά και καταχρηστικά να ισχυριστεί ότι δεν έχουμε συνυπολογίσει την αύξηση του μισθού στο εργατικό κόστος ΜΟΝΟ για το ΤΜΗΜΑ 2, μην κάνοντας καμία αναφορά στα τμήματα 3,4,7. Η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της προσφοράς μας για το συγκριμένο λόγο μόνο για το ΤΜΗΜΑ 2 και όχι για τα υπόλοιπα τμήματα που συμμετείχαμε, διότι στα τμήματα 3,4 και 7, η εταιρεία «... Δημήτρης» υπολόγισε το εργατικό κόστος χωρίς την αύξηση του 2%, δηλαδή με το ημερομίσθιο 29,04€ και με το ωρομίσθιο 4,356€.

Συγκεκριμένα, η εταιρεία «... Δημήτρης» στην οικονομική της προσφορά δηλώνει :

- i) ΤΜΗΜΑ 2 ηλεκτρονικό αρχείο «1. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 2» δηλώνει στο Α/Α 6 «Προβλεπόμενο ωρομίσθιο εργαζομένων (βάσει της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, στην οποία υπάγεται)» 4,443 (29,62*0,15)
- ii) ΤΜΗΜΑ 3 ηλεκτρονικό αρχείο «2. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 3» δηλώνει στο Α/Α 6 «Προβλεπόμενο ωρομίσθιο εργαζομένων (βάσει της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, στην οποία υπάγεται)» 4.356 (29,04*0,15)
- iii) ΤΜΗΜΑ 4 ηλεκτρονικό αρχείο «3. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 4» δηλώνει στο Α/Α 6 «Προβλεπόμενο ωρομίσθιο εργαζομένων (βάσει της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, στην οποία υπάγεται)» 4,356 (29,04*0,15)
- iv) ΤΜΗΜΑ 7 ηλεκτρονικό αρχείο «4. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 7» δηλώνει στο Α/Α 6 «Προβλεπόμενο ωρομίσθιο εργαζομένων (βάσει της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, στην οποία υπάγεται)» 4,356 (29,04*0,15) Εντελώς καταχρηστικά και αντιφατικά, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της εταιρείας μας και των λοιπών συμμετεχόντων, διότι υπολογίσαμε το εργατικό κόστος με το ωρομίσθιο 4,356€ στο τμήμα 2, όπως έκανε ακριβώς και η ίδια στα τμήματα 3,4 και 7.

Τονίζεται, επίσης, ότι στον 6ο λόγο της προσφυγής της, που αφορά το τμήμα 3 (σελίδες 39-43), η προσφεύγουσα επισυνάπτει και πίνακα με τον υπολογισμό

της εργατοώρας με το ημερομίσθιο που ισχύει σήμερα, δηλαδή 29,04€, βάσει του οποίου υπολόγισε την προσφορά της. Δηλαδή, στρέφεται εναντίον μας, γιατί στο τμήμα 2 δεν υπολογίσαμε την αύξηση 2% του ημερομίσθιου, αλλά υπολογίσαμε το εργατικό κόστος με το ημερομίσθιο, που ισχύει σήμερα, δηλαδή με 29,04€ και κατ' επέκταση με το ωρομίσθιο 4,356€, και στη συνέχεια στον δολόγο της προσφυγής της η ίδια ισχυρίζεται ότι για το τμήμα 3 υπολόγισε το εργατικό κόστος με το ίδιο ακριβώς ημερομίσθιο των 29,04€.

Β) Η προσφεύγουσα, επίσης, στο συγκεκριμένο λόγο επαναλαμβάνει συνεχώς την εξαγγελθείσα αύξηση 2% του μισθού, καταλήγοντας στον παραπλανητικό ισχυρισμό ότι η εταιρεία μας και οι λοιπές συμμετέχουσες εταιρείες «έχουν υπολογίσει το εργατικό κόστος με βάση τον μηνιαίο μισθό των 650,00 ευρώ, δηλαδή χωρίς την αύξηση 2% που έχει εξαγγελθεί επισήμως ήδη από τον Ιούλιο 2021 ότι Κα ισχύσει από 1-1-2022.».

Ωστόσο, πρέπει να τονιστεί ότι ούτε η εταιρεία μας ούτε οι λοιπές συμμετέχουσες εταιρείες, που αναφέρονται στο συγκεκριμένο λόγο της προσφυγής, δεν έχουμε υπολογίσει το εργατικό κόστος με βάση το μισθό των 650€, καθώς ως γνωστόν, οι αποδοχές των καθαριστών υπολογίζονται με βάση το ημερομίσθιο, και για τους δε μερικώς απασχολούμενους με το ωρομίσθιο. Είναι άγνωστος ο λόγος για τον οποίο η προσφεύγουσα κάνει λόγο για μισθό, ενώ όλοι οι υπολογισμοί του εργατικού κόστους έγιναν επί τη βάσει του ημερομισθίου και του ωρομισθίου.

Από την οικονομική μας προσφορά, ηλεκτρονικό αρχείο «002 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝ. ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 2_signed» και συγκριμένα από το πεδίο «Α/Α 6 «Προβλεπόμενο ωρομίσθιο εργαζομένων (βάσει της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, στην οποία υπάγεται)», προκύπτει σαφώς ότι δηλώνουμε ωρομίσθιο 4,356€ και κατά συνέπεια αποδεικνύεται ότι έχουμε υπολογίσει το εργατικό κόστος με το ωρομίσθιο 4,356€, το οποίο προκύπτει από το ισχύον σήμερα ημερομίσθιο 29,04€.

Το εργατικό κόστος για το τμήμα 2, αλλά και για όλα τα τμήματα όπου συμμετείχε η εταιρεία μας υπολογίστηκε με το ωρομίσθιο 4,356€, με το ίδιο δηλαδή ωρομίσθιο που υπολόγισε το εργατικό κόστος και η προσφεύγουσα στα τμήματα 3,4 και 7.

3. Η προσφεύγουσα στον 6ο λόγο της προσφυγής της θέτει ως λόγο απόρριψης της προσφοράς της εταιρείας μας ότι έχουμε υπολογίσει το εργατικό κόστος σε ύψος κατώτερο του νομίμου-Ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά για το Τμήμα 3 (και σε όλα τα τμήματα που συμμετέχουμε).

Επισημαίνεται ότι στο τμήμα 3, αλλά και στα τμήματα 4 και 7, η εταιρεία μας υπολόγισε υψηλότερο ποσό για τις μεικτές αποδοχές των εργαζομένων από την προσφεύγουσα εταιρεία. Συγκεκριμένα η προσφεύγουσα αναφέρει στις σελίδες 39-43 τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και τον τρόπο υπολογισμού των δώρων καταλήγοντας: [...]

1. Η προσφεύγουσα παραθέτει έναν πίνακα υπολογισμού του εργατικού κόστους, ο οποίος είναι ημιτελής, καθώς δεν υπάρχουν οι αναλογίες ανά πεδίο, αλλά και εσφαλμένος, όπως θα αναλύσουμε στη συνέχεια.

2. Η προσφεύγουσα, ενώ κάνει αναφορά στο κόστος αντικατάστασης: «οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς και μάλιστα αναφέρει οφείλουν να συμπεριλάβουν στις προσφορές τους το «κόστος αντικατάστασης», δηλαδή το κόστος για την αμοιβή των αντικαταστατών, που καλύπτουν την κανονική άδεια των εργαζομένων, το οποίο θα πρέπει να αναλύεται μόνο στα σχετικά με την αμοιβή του αντικαταστάτη πεδία (7στ. Αναλογία δώρου Χριστουγέννων αντικαταστάτη και «7ζ. Αναλογία δώρου Πάσχα αντικαταστάτη»), εντέλει αναλύει τα πεδία 7β, που αφορά το Δώρο Χριστουγέννων των «τακτικών εργαζομένων», 7γ, που αφορά το Δώρο Πάσχα των «τακτικών εργαζομένων» και το 7δ, που αφορά το Επίδομα Άδειας των «τακτικών εργαζομένων».

3. Η προσφεύγουσα παραθέτει υπολογισμό των δώρων και επιδομάτων ενδεικτικά για το τμήμα 3

ι) Για το δώρο Χριστουγέννων πεδίο 7β ισχυρίζεται «συνολικά ο ορθός υπολογισμός θα ήταν $2126,75 \text{ ώρες} * 0,3636 = 773,2863$ αντί του $770,5123$ αλλά και μεμονωμένα για το Κτίριο 1 $2 \text{ ώρες} * 21,75 * 0,3636 = 15,8166$ αντί $15,76$.»

Στον υπολογισμό που παραθέτει για το σύνολο των ωρών δεν αναφέρει πως προκύπτουν οι συνολικές ώρες γι' αυτό το λόγο για να αποδείξουμε το εσφαλμένο του υπολογισμού του θα αναλύσουμε το ΔΧ για το Κτίριο 1. Η προσφεύγουσα υπολογίζει για το Κτίριο 1 : $2 \text{ ώρες} * 21,75 \text{ ημέρες} * 0,3636$ αναλογία δώρου Χριστουγέννων. Η αναλογία $0,3636$ προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα που παραθέτει στην προσφυγή της και συγκεκριμένα στην 2η

γραμμή [...]Από τον ανωτέρω υπολογισμό προκύπτει ότι η προσφεύγουσα για να βρει την αναλογία διαιρεί με 260 ημέρες το έτος. Οι 260 ημέρες του έτους όμως ανά μήνα αναλογούν σε 21,6667 ημέρες και όχι σε 21,75 ημέρες.

Καθώς από την διακήρυξη απαιτείται να υπολογιστούν οι αποδοχές με 21,75 ημέρες, για την εύρεση της αναλογίας του Δώρου Χριστουγέννων στην εργατοώρα θα έπρεπε να υπολογίσει τις ημέρες που δίνονται από την διακήρυξη δηλαδή τις 21,75 ημέρες. Οπότε ο ορθός υπολογισμός για την εύρεση της αναλογίας του Δώρου Χριστουγέννων είναι :[...] Και άρα ο υπολογισμός στο Δ.Χ. για το κτίριο 1 είναι : 2ώρες *21,75*0,3622 = 15,7557€ Στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς στο αντίστοιχο πεδίο 7β. έχουμε δηλώσει 15,76 € στρογγυλοποιώντας σε δυο δεκαδικά.

Αντίστοιχα το μηναίο σύνολο του Δ.Χ είναι 2126,75ώρες*0,3622=770,31. Στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς στο αντίστοιχο πεδίο 7β. στο συνολικό ποσό δηλώνουμε 770,5123 (το ποσό του συνόλου του Δώρου Χριστουγέννων προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους δώρων Χριστουγέννων των 10 κτηρίων του τμήματος: 15,75€(α/α 1) + 161,22 (α/α 2) + 39,40(α/α 3) + 133,96 (α/α 4) + 118,56 (α/α 5) + 87,04 (α/α 6) + 118,56 (α/α 7) + 64,13 (α/α 8) + 31,52 (α/α 9) + 0,3623 (α/α 10) = 770,5123.

ii) Για το δώρο Πάσχα πεδίο 7γ ισχυρίζεται «συνολικά ο ορθός υπολογισμός θα ήταν 2126,75ώρες*0,2182=464,0568 αντί του 462,5675 αλλά και μεμονωμένα για το Κτίριο 1 2ώρες *21,75*0,2182 = 9,4917 αντί 9,46 ».

Στον υπολογισμό που παραθέτει για το σύνολο των ωρών δεν αναφέρει πως προκύπτουν οι συνολικές ώρες γι'αυτό το λόγο θα να αποδείξουμε το εσφαλμένο του υπολογισμού του θα αναλύσουμε το ΔΧ για το Κτίριο 1. Η προσφεύγουσα υπολογίζει για το Κτίριο 1 :2 ώρες *21,75 ημέρες *0,2182 αναλογία δώρου Πάσχα. Η αναλογία 0,2182 προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα που παραθέτει στην προσφυγή της και συγκεκριμένα στην 3η γραμμή [...]Από τον ανωτέρω υπολογισμό προκύπτει ότι η προσφεύγουσα για να βρει την αναλογία διαιρεί με 260 ημέρες το έτος. Οι 260 ημέρες του έτους όμως ανά μήνα αναλογούν σε 21,6667 ημέρες και όχι σε 21,75 ημέρες.

Καθώς από την διακήρυξη απαιτείτε να υπολογιστούν οι αποδοχές με 21,75 ημέρες, για την εύρεση της αναλογίας του Δώρου Πάσχα στην εργατοώρα θα έπρεπε να υπολογίσει τις ημέρες που δίνονται από την διακήρυξη δηλαδή τις

21,75 ημέρες. Οπότε ο ορθός υπολογισμός για την εύρεση της αναλογίας του Δώρου Πάσχα είναι :[...] Και άρα ο υπολογισμός στο Δ.Π. για το κτίριο 1 είναι : $2\text{ώρες} * 21,75 * 0,2174 = 9,4569\text{€}$ Στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς στο αντίστοιχο πεδίο 7γ. έχουμε δηλώσει 9,46 € στρογγυλοποιώντας σε δυο δεκαδικά.

Αντίστοιχα το μηναίο σύνολο του Δ.Π είναι $2126,75\text{ώρες} * 0,2174 = 462,36$ Στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς στο αντίστοιχο πεδίο 7γ. στο συνολικό ποσό δηλώνουμε 462,5675 (το ποσό του συνόλου του Δώρου Πάσχα προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους Δώρου Πάσχα των 10 κτηρίων του τμήματος: $9,46\text{€}(\alpha/\alpha\ 1) + 96,79(\alpha/\alpha\ 2) + 23,65(\alpha/\alpha\ 3) + 80,42(\alpha/\alpha\ 4) + 71,18(\alpha/\alpha\ 5) + 52,25(\alpha/\alpha\ 6) + 71,18(\alpha/\alpha\ 7) + 38,50(\alpha/\alpha\ 8) + 18,92(\alpha/\alpha\ 9) + 0,2175(\alpha/\alpha\ 10) = 462,5675$

iii) Για το επίδομα άδειας πεδίο 7δ ισχυρίζεται «συνολικά ο ορθός υπολογισμός θα ήταν $2126,75\text{ώρες} * 0,1815 = 386$ αντί του 384,2807 αλλά και μεμονωμένα για το Κτίριο 1 $2\text{ώρες} * 21,75 * 0,1815 = 7,89525$ αντί 7,86 »

Στον υπολογισμό που παραθέτει για το σύνολο των ωρών δεν αναφέρει πως προκύπτουν οι συνολικές ώρες γι αυτό το λόγο θα να αποδείξουμε το εσφαλμένο του υπολογισμού του θα αναλύσουμε το ΕΑ για το Κτίριο 1 που επίσης παραθέτει. Η προσφεύγουσα υπολογίζει για το Κτίριο 1 : $2\text{ώρες} * 21,75\text{ημέρες} * 0,1815$ αναλογία Επιδόματος Άδειας. Η αναλογία 0,1815 προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα που παραθέτει στην προσφυγή της και συγκεκριμένα στην 4η γραμμή που η προσφεύγουσα υπολογίζει Αναλογία Επιδόματος 13 ημερομίσθια $\times 29,04/8$ ημερομίσθιο = 47,19 κόστος μικτών Επιδόματος Άδειας στην Άδειας για εργαζόμενο ανά ώρα εργασίας/260 ημέρες εργασίας = 0,1815 εργατοώρα

Από τον ανωτέρω υπολογισμό προκύπτει ότι η προσφεύγουσα για να βρει την αναλογία διαιρεί με 260 ημέρες το έτος. Οι 260 ημέρες του έτους όμως ανά μήνα αναλογούν σε 21,6667 ημέρες και όχι σε 21,75 ημέρες.

Καθώς από την διακήρυξη απαιτείτε να υπολογιστούν οι αποδοχές με 21,75 ημέρες, για την εύρεση της αναλογίας του Επιδόματος Άδειας στην εργατοώρα θα έπρεπε να υπολογίσει τις ημέρες που δίνονται από την διακήρυξη δηλαδή τις 21,75 ημέρες. Οπότε ο ορθός υπολογισμός για την εύρεση της αναλογίας του Επιδόματος Άδειας είναι :[...]

Και άρα ο υπολογισμός στο Ε.Α. για το κτίριο 1 είναι : 2ώρες *21,75*0,1808 = 7.8648€ Στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς στο αντίστοιχο πεδίο 7δ. έχουμε δηλώσει 7.86€ στρογγυλοποιώντας σε δυο δεκαδικά Αντίστοιχα, το μηναίο σύνολο του Ε.Α είναι 2126,75ώρες*0,1808=384,52 Στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς στο αντίστοιχο πεδίο 7γ. στο συνολικό ποσό δηλώνουμε 384,28 (το ποσό του συνόλου του Επιδόματος Άδειας προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους του Επιδόματος Άδειας των 10 κτηρίων του τμήματος: 7,86€(α/α 1) + 80,41 (α/α 2) + 19,65(α/α 3) + 66,81 (α/α 4) + 59,13 (α/α 5) + 43,41 (α/α 6) + 59,13 (α/α 7) + 31,98 (α/α 8) + 15,72 (α/α 9) + 0,1807 (α/α 10) = 384,2807

Όπως προκύπτει από τους ανωτέρω υπολογισμούς των Δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και του Επιδόματος Άδειας οι υπολογισμοί μας είναι ορθοί σε αντίθεση με τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας που υπολογίζει τις μεικτές αποδοχές με 21,75 ημέρες κατ' απαίτηση της διακήρυξης, ενώ για την εύρεση των αναλογιών των δώρων και επιδόματος σε μια εργατοώρα, καθώς και την αντικατάσταση την υπολογίζει με 260 ημέρες δηλαδή 21,6667 ημέρες το μήνα (260/12μηνες).

Το ίδιο ισχύει και για όλα τα άλλα τμήματα.

Επίσης, επισημαίνεται ότι η εταιρεία μας στα τμήματα 3,4 και 7,για τα οποία προσφεύγει η εταιρεία και ισχυρίζεται ότι η προσφορά μας είναι κατώτερη του νομίμου, οι μεικτές αποδοχές, που δηλώνει η εταιρεία μας, είναι υψηλότερες από τις μεικτές αποδοχές, που δηλώνει η προσφεύγουσα.

Συγκεκριμένα:

Αντίστοιχα, το μηναίο σύνολο του Ε.Α είναι 2126,75ώρες*0,1808=384,52 Στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς στο αντίστοιχο πεδίο 7γ. στο συνολικό ποσόδηλώνουμε384,28 (το ποσό του συνόλου του Επιδόματος Άδειας προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους του Επιδόματος Άδειας των 10 κτηρίων του τμήματος: 7,86€(α/α 1) + 80,41 (α/α 2) + 19,65(α/α 3) + 66,81 (α/α 4) + 59,13 (α/α 5) + 43,41 (α/α 6) + 59,13 (α/α 7) + 31,98 (α/α 8) + 15,72 (α/α 9) + 0,1807 (α/α 10) = 384,2807

Όπως προκύπτει από τους ανωτέρω υπολογισμούς των Δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και του Επιδόματος Άδειας οι υπολογισμοί μας είναι ορθοί σε αντίθεση με τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας που

υπολογίζει τις μεικτές αποδοχές με 21,75 ημέρες κατ' απαίτηση της διακήρυξης, ενώ για την εύρεση των αναλογιών των δώρων και επιδόματος σε μια εργασία, καθώς και την αντικατάσταση την υπολογίζει με 260 ημέρες δηλαδή 21,6667 ημέρες το μήνα (260/12μηνες).

Το ίδιο ισχύει και για όλα τα άλλα τμήματα.

Επίσης, επισημαίνεται ότι η εταιρεία μας στα τμήματα 3,4 και 7, για τα οποία προσφεύγει η εταιρεία ... Δημήτρης και ισχυρίζεται ότι η προσφορά μας είναι κατώτερη του νομίμου, οι μεικτές αποδοχές, που δηλώνει η εταιρεία μας, είναι υψηλότερες από τις μεικτές αποδοχές, που δηλώνει η προσφεύγουσα.[...] Δεν αναφερόμαστε στο ΤΜΗΜΑ 2 καθώς η προσφεύγουσα το έχει υπολογίσει με την αύξηση του 2% του ημερομισθίου που ανακοινώθηκε ότι θα ισχύει.

Επίσης η προσφεύγουσα ισχυρίζεται: [...]Δηλαδή, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι για το κτήριο 10, που απαιτείται 1 ώρα απασχόληση το μήνα, θα έπρεπε να το υπολογίσουμε με την 1η ασφαλιστική κλάση, καθώς το ημερομίσθιο είναι κατώτερο αυτής. Η απασχόληση ενός ατόμου για 1 ώρα 1 φορά το μήνα που είναι δηλαδή μια περιοδική εργασία μπορεί σίγουρα να προσφερθεί από τον οποιοδήποτε εργαζόμενο της εταιρείας μας. Η αποδοχή του ισχυρισμού της προσφεύγουσας θα σήμαινε ότι θα πρέπει να απορριφθεί και η δική της προφορά, αλλά και όλων των άλλων συμμετεχόντων, καθώς:

α) για το κτήριο 10 δεν υπολογίζει τις ασφαλιστικές εισφορές με 1 ασφαλιστική κλάση, καθώς δηλώνει σύνολο μεικτών 5,555, αντίστοιχα η εταιρεία μας δηλώνει σύνολο μεικτών 5,558, τις στρογγυλοποιούμε σε 2 δεκαδικά, δηλαδή 5,56.

Εάν είχε υπολογίσει με 1 ασφαλιστική κλάση, οι μεικτές αποδοχές της θα ήταν κατά πολύ υψηλότερες, καθώς στις μεικτές αποδοχές περιλαμβάνονται οι εισφορές του εργαζομένου.

β) στο ίδιο τμήμα το κτήριο 1 απαιτείται απασχόληση 2 ωρών για κάθε ημέρα εργασίας. Η προσφεύγουσα όπως προκύπτει από την οικονομική της προσφοράς ηλεκτρονικό αρχείο «2. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 3» για το κτήριο 1 δηλώνει 1 άτομο με 2 ώρες απασχόλησης για 21,75 ημέρες το μήνα. Δηλαδή, για το κτήριο 1 το ημερήσιο ημερομίσθιο του ατόμου για 2 ώρες εργασίας ανέρχεται σε 8,71€ (4,356*2ώρες) και άρα το ημερήσιο ημερομίσθιο είναι κατώτερο της 1ης

ασφαλιστικής κλάσης (11,06 €) και θα έπρεπε η προσφεύγουσα κατά τη δική της λογική να υπολογίσει τις ασφαλιστικές εισφορές για το άτομο που θα απασχοληθεί με την 1η ασφαλιστική κλάση, το οποίο φυσικά και δεν πράττει. Η προσφεύγουσα δηλώνει για το 1^ο κτήριο σύνολο μεικτών 241,6425€ και η εταιρεία μας δηλώνει 241,79€, που είναι υψηλότερες από τις μεικτές αποδοχές της προσφεύγουσας. Εάν είχε υπολογίσει με το ημερομίσθιο της 1η ασφαλιστικής κλάσης οι μεικτές αποδοχές που δηλώνει η προσφεύγουσα θα ήταν κατά πολύ υψηλότερες καθώς στις μεικτές αποδοχές περιλαμβάνονται οι εισφορές του εργαζομένου.

Τέλος, η αναθέτουσα Αρχή στο εργατικό κόστος που κοινοποίησε σε όλους τους συμμετέχοντες δεν υπολογίζει για κανένα κτίριο και σε κανένα τμήμα που το ημερήσιο ημερομίσθιο ήταν κατώτερο της 1η ασφαλιστική κλάση δεν υπολογίζει τις εισφορές εργαζομένου και εργοδότη με το ημερομίσθιο της 1η ασφαλιστικής κλάσης.

4. Η προσφεύγουσα στον 6^ο λόγο της προσφυγής της θέτει ως λόγο απόρριψης της προσφοράς της εταιρείας μας ότι έχουμε υπολογίσει εσφαλμένα τις εισφορές σε ύψος κατώτερο του νομίμου κατά παράβαση των διατάξεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών, για όλα τα Τμήματα.

Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι από τη γραμματική διατύπωση του Ν. 4756/2020, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο υποβολής των προσφορών, είναι απολύτως σαφές ότι οι ρυθμίσεις του καταλαμβάνουν μόνον το έτος 2021 και ότι από 1-1-2022 επανέρχονται σε ισχύ οι ρυθμίσεις του Ν. 4670/2020 όσον αφορά το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών και ότι είναι απολύτως προφανές ότι υπό το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε εν προκειμένω κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών, οι εισφορές, μετά τη λήξη του προσωρινού χρονικού διαστήματος μείωσης στις 31-12-2021, θα επανέρχονταν στα ποσοστά που ίσχυαν προ της έκτακτης μείωσης, ήτοι στα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών που ίσχυαν μετά τον Ν. 4670/2020.

Η προσφεύγουσα υποθέτει εσφαλμένα ότι η ανωτέρω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών με το πέρας τις 31.12.2021 θα έπαυε να ισχύει και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών θα επανερχόταν στο πρότερο καθεστώς,

που ρυθμιζόταν με το άρθρο 48 «Μειώσεις εισφορών εργοδότη - εργαζομένου» του Ν.4670/2020. Οι ανωτέρω ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι αβάσιμοι και σε κάθε περίπτωση προβάλλονται αλυσιτελώς. Από το ισχύον κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεν ρυθμίζεται το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022 και 2023, ενώ προδήλως ουδείς δύναται να προκαταβάλει τον κανονιστικό νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά το ως άνω χρονικό διάστημα. Ως εκ τούτου, δεν δύναται λογικώς να υποστηριχθεί ότι κατά τα έτη 2022 και 2023 το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών θα ανέρχεται μετά βεβαιότητας σε 24,81%. Περαιτέρω, η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει καμία ρύθμιση ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών. Συνεπώς, δοθέντος ότι το αντικείμενο της σύμβασης καταλαμβάνει και τα έτη 2022 και 2023, συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς τον υπολογισμό του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα εν λόγω έτη, η οποία δεν μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου, διότι τυχόν ασάφειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων (βλ. *ad hoc* ΑΕΠΠ 616/2021).

Επομένως, ενόψει της προεκτεθείσας ασάφειας του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, δεν δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι ο εκ μέρους της εταιρείας μας υπολογισμός στην οικονομική της προσφορά των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022-2023 με ποσοστό 23,02%, είχε ως αποτέλεσμα η οικονομική της προσφορά να υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους και άρα δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ερειδόμενος σε παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας.

Και τούτο διότι δεν νοείται εν προκειμένω παράβαση της εργατικής νομοθεσίας εφόσον κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς δεν προβλεπόταν στον νόμο το ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών που ήθελε ισχύσει κατά τα έτη 2022-2023. Και ειδικά δεν προβλεπόταν στον νόμο ότι από 1-1-2022 και μετά οι εισφορές θα επανέρχονταν στο προγενέστερο των μειώσεων αρχικό

αυξημένο ποσοστό τους, καθώς ουδείς μπορεί κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει την νομοθετική βούληση.

Υπογραμμίζεται δε, ότι εκκρεμούντος του διαγωνισμού, εντέλει παρατάθηκε για ολόκληρο το έτος 2022 η ισχύουσα μέχρι 31-12-2021 μείωση των εισφορών σύμφωνα με τον νόμο Ν. 4826/2021 (ΦΕΚ Α' 160) Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση για τη Νέα Γενιά: εισαγωγή κεφαλαιοποιητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών στην επικουρική ασφάλιση, ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις, άρθρο 81 Παράταση μείωσης ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και εργαζομένου - Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4756/2020:[...] Συνεπώς, η οικονομική μας προσφορά συμμορφώνεται απολύτως με το νομοθετικό πλαίσιο, όπως ίσχυε κατά την έκδοση της Διακήρυξης και όπως θα ισχύει κατά τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης. Κυρίως, η εταιρεία μας, βάσει του προϋπολογισθέντος ποσού, δύναται να εκτελέσει το έργο πλήρως και προσηκόντως, χωρίς καμία απόκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία και χωρίς ζημία είτε των εργαζομένων είτε της αναθέτουσας Αρχής. Είναι πρόδηλο ότι από την υποβληθείσα οικονομική προσφορά μας δεν προκύπτει καμία παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας κατά το -απολύτως κρίσιμο- χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης (έτη 2021-2022-2023).

Επομένως, για τους λόγους αυτούς τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι οι ως άνω ισχυρισμοί του υπομνήματος (βλ. και *ad hoc* ΑΕΠΠ 616/2021, 1416/2021), και σε κάθε περίπτωση, λόγω της επέκτασης της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών και για μετά το 31-12-2021 χρονικό διάστημα, προβάλλονται αλυσιτελώς.

Με την απόφαση 1416/2021 ΑΕΠΠ κρίθηκε συγκεκριμένα ότι:

«29. Επειδή, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο παρεμβαίνων υπολόγισε στην οικονομική του προσφορά για το Τμήμα 1 του διαγωνισμού τις εργοδοτικές εισφορές για όλο το συμβατικό διάστημα με ποσοστό 23,02%. Επομένως, ενόψει της προεκτεθείσας ασάφειας του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, δεν δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι ο εκ μέρους του παρεμβαίνοντος υπολογισμός στην οικονομική του προσφορά των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022 και 2023 με ποσοστό 23,02% είχε

ως αποτέλεσμα η οικονομική της προσφορά να υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους και άρα δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ερειδόμενος σε παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας. Επομένως, ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.».

Επίσης ακριβώς με το ίδιο σκεπτικό απορρίφθηκε ο σχετικός λόγος και στην Απόφαση 1450/2021ΑΕΠΠ, σελίδα 27.

Εξάλλου, η ίδια η αναθέτουσα Αρχή που είναι η ... του ... στον υπολογισμό του εργατικού κόστους υπολογίζει για όλο το χρονικό διάστημα της σύμβασης δηλαδή για τους 24 μήνες εργοδοτικές εισφορές με ποσοστό 23,02 % και όχι με ποσοστό 24,81%

Επίσης, σε αντίστοιχο διαγωνισμό για την καθαριότητα της Περιφερειακής Υπηρεσίας Συντονισμού και Υποστήριξης (Π.Υ.Σ.Υ.) Κεντρικής Μακεδονίας του e-... με καταλυτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς 21-4-21, με χρονική διάρκεια της σύμβασης για 24 μήνες και δικαίωμα προαίρεσης 12 μηνών και με ημερομηνία έναρξης της σύμβασης 1/11/2021 Καθώς ο ανάδοχος είχε υπολογίσει τις ασφαλιστικές εισφορές για όλο το χρονικό διάστημα των 24 μηνών 2022 και 2023 με ποσοστό 23,02% κατατέθηκαν προσφυγές για τον εν λόγω διαγωνισμό μετά από προσφυγές άλλων συμμετεχόντων η Αρχή σας εξέδωσε τις αποφάσεις 1416/2021 και 1450/2021. Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται:[...] Η εταιρεία μας όπως προκύπτει από την οικονομική μας προσφορά ηλεκτρονικό αρχείο «003 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝ. ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 3_signed» δηλώνει μεικτές αποδοχές 5,56€ και εισφορές εργοδότη 1,28€. Κάνοντας την μαθηματική πράξη έχουμε $5,56\text{€} \times 23,02\%$ εισφορές εργοδότη = 1,28€ όσο δηλαδή έχουμε δηλώσει στην οικονομική μας προσφορά».

20. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης[...].».

21. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως : [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87[...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, [...]».

22. Επειδή το άρθρο 88 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής.

Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής.

2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφος 1 μπορεί να αφορούν ιδίως:

α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών,

β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου,

γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα,

δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89,

ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131,

στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89.

3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18 [...]».

23. Επειδή το άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

24. Επειδή το άρθρο 360 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

25. Επειδή στο άρθρο 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του Ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α), ορίζεται ότι:

«1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως

αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούνται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι [...].».

26. Επειδή στην επίμαχη Διακήρυξη προβλέπεται ότι: « [...]2.3.1

Κριτήριο ανάθεσης

Κριτήριο ανάθεσης της Σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά: βάσει της συνολικής τιμής ανά Τμήμα [...]2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά

Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης” Παράρτημα II της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται.

Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα .

Οι οικονομικοί φορείς θα επισυνάψουν υποχρεωτικά στην ηλεκτρονική Τεχνική προσφορά τους ψηφιακά υπογεγραμμένα σε μορφή .pdf συμπληρωμένο το συν/νο στη παρούσα υπόδειγμα φύλλο συμμόρφωσης του παραρτήματος II της παρούσας που αφορά στα είδη των ομάδων -τμημάτων για τα οποία υποβάλλεται προσφορά.

Επίσης με την ηλεκτρονική τεχνική προσφορά του ο συμμετέχων υποβάλλει ηλεκτρονικά όσα από τα απαιτούμενα έγγραφα που αναφέρονται στις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή.

Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν .

Οι συμμετέχοντες μπορούν να υποβάλουν προσφορά για ένα Τμήμα, για περισσότερα ή για όλα τα Τμήματα.

Οι προσφορές που θα υποβληθούν θα αφορούν στο σύνολο των ζητούμενων ανά Τμήμα, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές.

Προσφορά που δεν καλύπτει το σύνολο των ζητούμενων ανά Τμήμα, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη [...]2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.3.1. της παρούσας και σύμφωνα με το Υπόδειγμα Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς (Παράρτημα II) το οποίο οι οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν για κάθε Τμήμα που επιθυμούν να συμμετέχουν και για κάθε Κτίριο ξεχωριστά.

Οι Οικονομικοί Φορείς θα υποβάλλουν προσφορά για το Τμήμα ή για τα Τμήματα που επιθυμούν να συμμετέχουν, συμπληρώνοντας για κάθε Τμήμα, τον Πίνακα του Παραρτήματος II του παρόντος.

Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν σύμφωνα με το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως τροποποιήθηκε με το αρθ.22 του Ν.4144/2013, να αναγράφουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων τα εξής :

- α) Τον αριθμό των εργαζομένων
- β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας
- γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι
- δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων
- ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά
- στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο.

Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου, έχουν συμπεριληφθεί στον Πίνακα της Οικονομικής Προσφοράς του Παραρτήματος II του παρόντος (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ) και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η υποβολή τους σε ξεχωριστό αρχείο.

Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

Στη σύμβαση που θα συναφθεί, περιλαμβάνονται τα στοιχεία α' έως στ' της προηγούμενης παραγράφου καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση είναι άκυρη και απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής.

Η οικονομική προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον (υπο)φάκελο «Οικονομική Προσφορά» [...]

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

- α) η οποία αποκλίνει από απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και

με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2.1 της παρούσας διακήρυξης, [...]

θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δε συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.4412/2016,

ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης,

ια) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του ν.4412/2016, [...]».

27. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται

και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

28. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27). Περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

29. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

30. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων

συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Züblin, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37).

31. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

32. Επειδή κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/10 βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζεται εύλογο - και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις, ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (ΣΤΕ 198/2013, ΔΕφΘεσσαλ. 344/2012, ΕλΣυν VI Τμ. 150/2014). Σε αντίθεση, ωστόσο, προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος αποδίδονται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα και πρέπει να εκτιμηθούν από τον αναθέτοντα φορέα ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Η κρίση αυτή της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής του ευχέρειας, σύμφωνα και με τα δεδομένα της κοινής πείρας (ΕλΣυν VI Τμ. 1664/2012, 1725/2012, 143, 150, 159/2014).

33. Επειδή σε περίπτωση κατά την οποία διαγωνιζόμενος προβάλλει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζόμενου, γεννάται αντίστοιχη υποχρέωσή της να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών. Η απάντηση αυτή πρέπει να είναι νομίμως αιτιολογημένη, η δε νομιμότητα και επάρκεια της σχετικής αιτιολογίας αποτελεί αντικείμενο ελέγχου από την ΕΑΔΗΣΥ (βλ. ΣτΕ 7μ 726/2022, ΣτΕ 199/2021, 154/2021, ΕΑ ΣτΕ 12/2020). Ωστόσο, οι διαγωνιζόμενοι δεν εμποδίζονται να προβάλλουν το πρώτον ισχυρισμούς περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων, με την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, τους ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. ΣτΕ 7μ 726/2022, σκ. 32, ΑΕΠΠ 1554/2021, σκ. 11), προς την οποία, άλλωστε, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται κατ' άρθρο 365 παρ. 1 περ. β' Ν. 4412/2016 να υποβάλλει απόψεις, με τις οποίες έχει τη δυνατότητα να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να αναφέρεται ιδίως στις αιτιάσεις του προσφεύγοντος περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον διαπιστωθεί από την ΕΑΔΗΣΥ, κατά την εξέταση προβαλλόμενων ειδικών και συγκεκριμένων ισχυρισμών του προσφεύγοντος, ότι ένας προσφέρων υπολόγισε κονδύλια για την εκτέλεση της σύμβασης, το ύψος των οποίων κρίνεται ανεπαρκές, ο αποκλεισμός του διαγωνιζομένου από τη διαδικασία ανάθεσης αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, αφού αυτή κρίνει αιτιολογημένα ότι τα στοιχεία που παρείχε ο διαγωνιζόμενος δεν εξηγούν ικανοποιητικά την προσφερόμενη τιμή και ότι αυτή δεν επαρκεί για την υλοποίηση της συγκεκριμένης σύμβασης, της ΕΑΔΗΣΥ μη δυνάμενης να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή ως προς την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας (πρβλ. ΣτΕ 602/2021, ΕΑ ΣτΕ 288/2020).

34. Επειδή σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα την τήρηση των κείμενων διατάξεων, της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Αντίθετη εκδοχή, δημιουργεί

ζητήματα ως προς την εφαρμογή διατάξεων αναγκαστικού δικαίου και της προστασίας των εργαζομένων αλλά και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και προσκρούει, για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (βλ. σχετικά ΕΑ ΣτΕ 134/2011, 1100/2010, 873/2010, 628/2010, 58/2009, 1344/2008, 840/2008, 791/2008, 1172/2008, 1090/2006, 4058/2001, 805/2001), αφού οδηγεί σε μειονεκτική θέση τους καλόπιστους διαγωνιζόμενους, οι οποίοι διαμορφώνουν την προσφορά τους σεβόμενοι τις απαιτήσεις του νόμου και της διακήρυξης, ως προς ό,τι αφορά τους όρους αμοιβής και ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού.

35. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί, προσφορά η οποία παραβιάζει την εργατική νομοθεσία, νόμιμα αποκλείεται από τον διαγωνισμό ως μη νόμιμη. Επίσης είναι απορριπτέα, ως προφανώς ζημιογόνος, οικονομική προσφορά που υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού και ασφαλιστικού κόστους του προσωπικού που θα απασχοληθεί με την παροχή των υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, στις οποίες ρητώς παραπέμπει και η επίμαχη διακήρυξη (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 1255/2009, 1344/2008, 1090/2006). Ομοίως δε έχει κριθεί ότι, οικονομική προσφορά που δεν περιλαμβάνει τις νόμιμες εργατικές δαπάνες και τις νόμιμες κρατήσεις και ασφαλιστικές κρατήσεις, παραβιάζουσα ρητούς όρους της διακήρυξης και της νομοθεσίας, ενώ αν αφαιρεθούν οι εργατικές δαπάνες και οι ασφαλιστικές κρατήσεις αυτές από την προσφερόμενη τιμή το ποσό της προσφοράς υπολείπεται του κατώτερου νόμιμου εργατικού κόστους, θα πρέπει να απορριφθεί ως μη σύμφωνη και με τις διατάξεις της διακήρυξης, που επιβάλλουν την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και την καταβολή των νόμιμων αποδοχών στους εργαζομένους από τον ανάδοχο (βλ. ΕΑ ΣτΕ 840/2008).

36. Επειδή, ως προς τον πρώτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής που αφορά στη δεύτερη παρεμβαίνουσα σχετικά με τον υπολογισμό του διοικητικού κόστους, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, στην προσφορά της η προσφεύγουσα δηλώνει ως συνολικό μηνιαίο διοικητικό κόστος για το τμήμα 3, 115 ευρώ και για το τμήμα 4, 70 ευρώ και για το τμήμα 7, 12 ευρώ. Αντίστοιχα, η δεύτερη παρεμβαίνουσα δήλωσε μηνιαίο διοικητικό

κόστος για το τμήμα 3, 51,03 ευρώ, για το τμήμα 4, 24,31 ευρώ και για το τμήμα 7, 4,48 ευρώ.

37. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή ότι το διοικητικό κόστος δύναται να διαφοροποιείται ανάλογα με τον τρόπο οργάνωσης του εκάστοτε οικονομικού φορέα και ότι εναπόκειται στη διακριτική της ευχέρεια να θεωρήσει εάν μία προσφορά φαίνεται ως ασυνήθιστα χαμηλή ώστε να ζητήσει εξηγήσεις από τον οικονομικό φορέα. Ωστόσο, εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή έκρινε ως εύλογα ποσά που κυμαίνονται μηνιαίως για το διοικητικό κόστος από 15,25 έως 115 ευρώ (για το τμήμα 3) και 4 έως 70 ευρώ (για το τμήμα 4), και 1,50 έως 22, 92 ευρώ (για το τμήμα 7). Και ναι μεν η προσφεύγουσα δεν προβάλλει ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς σχετικά με τα δηλωθέντα ποσά σε διοικητικό κόστος, αλλά βασίμως υποστηρίζει ότι οι διαφορές που παρουσιάζουν τα δηλωθέντα ποσά με τα αντίστοιχα της δικής της προσφοράς, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής, είναι ικανές να προκαλέσουν υποψίες ώστε η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει διευκρινίσεις από τους διαγωνιζόμενους προκειμένου να εκθέσουν τους λόγους για τους οποίους η προσφορά τους δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή ως προς τον καθορισμό του διοικητικού κόστους και, εκτιμώντας τις εξηγήσεις τους, να αποφανθεί αναλόγως. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το δηλωθέν ποσό των 24,31 ευρώ για το διοικητικό κόστος στο τμήμα 4 αντιστοιχεί στο 34,7% του δηλωθέντος από την προσφεύγουσα αντίστοιχου ποσού. Περαιτέρω, δεν εξυπηρετείται η αρχή της χρηστής διοίκησης αλλά και της ίσης μεταχείρισης των συνδιαγωνιζομένων με την εκτίμηση της αναθέτουσας αρχής ότι, παρά την μεγάλη διαφοροποίηση των ως άνω προσφορών ως προς τα κόστη αυτά, όλες οι προσφορές είναι αποδεκτές και η αναθέτουσα αρχή, καθ' υπέρβαση της διακριτικής της ευχέρειας έκρινε ότι δεν υπήρχε ένδειξη προσφοράς ασυνήθιστα χαμηλής σε σχέση με τα δηλωθέντα κόστη, με συνέπεια να καθίστατο επιβεβλημένη η κλήση των συνδιαγωνιζομένων εταιρειών για τις παροχή διευκρινίσεων επί των κονδυλίων αυτών της οικονομικής τους προσφοράς προτού τις αποδεχθεί (ΕλΣυν IV Τμ. 24/2015, 218/2014). Συνεπώς, βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι η αναθέτουσα αρχή κρίνοντας ότι η προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας δεν εγείρει

αμφιβολίες και ως προς το διοικητικό κόστος χωρίς προηγουμένως να καλέσει προς αιτιολόγηση των προαναφερθέντων στοιχείων, υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας (ΕΣ IV Τμ. 24/2015, 218/2014). Εξάλλου, οι ισχυρισμοί που προβάλλει η δεύτερη παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της σχετικά με την αιτιολόγηση των δηλωθέντων ποσών ουδόλως απαντά η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της, αν και είχε τη δυνατότητα να το πράξει παραδεκτως. Ως εκ τούτου, η ΕΑΔΗΣΥ δεν δύναται το πρώτον, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής, να κρίνει ως απορριπτικά την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας κρίνοντάς την ως ασυνήθιστα χαμηλή και για τον λόγο αυτό, αφ' ης στιγμής υφίσταται πρόβλεψη για το επιπλέον κόστος διοικητικών εξόδων. Συνακόλουθα, η υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου ν' ασκήσει την αρμοδιότητά της κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 88 και 102 του Ν.4412/2016, ζητώντας επιπλέον διευκρινίσεις από τη δεύτερη παρεμβαίνουσα και να αποφανθεί αιτιολογημένα εάν η προσφορά της παρίσταται ή όχι ως ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με τα δηλωθέντα σχετικά με το διοικητικό κόστος. Επομένως, ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτός ως βάσιμος, και η υπόθεση να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου αυτή να ασκήσει την κατά τα άνω αρμοδιότητά της (βλ. και απόφαση ΕΑΔΗΣΥ Σ1108/2022, εισηγήτρια Ε. Αποκάρδου και ΑΕΠΠ 336/2018).

38. Επειδή με τον έκτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας έπρεπε να απορριφθεί διότι δεν υπολογίζει την αύξηση 2% στον βασικό μηνιαίο μισθό με ισχύ από 1-01-2022 για την οποία ο αρμόδιος Υπουργός είχε δεσμευθεί από τον Ιούλιο του 2021.

39. Επειδή, αν και είχε εξαγγελθεί σε προγενέστερο χρόνο, η αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 2% που επικαλείται η προσφεύγουσα προβλέφθηκε εν τέλει στην υπ' αριθμ 107675/2021 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 6263/27-12-2021), ήτοι σε χρόνο μεταγενέστερο ακόμα και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών (4-08-2021) και ουδόλως είχε ενταχθεί στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, ως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, δοθέντος ότι οι εξαγγελίες δεν επιφέρουν ουδεμία έννομη συνέπεια. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή δεν θα εδύνατο να

απορρίψει τις οικονομικές προσφορές των διαγωνιζομένων ως ασυνήθιστα χαμηλές, ακόμα κι αν η κρίση της αυτή λάμβανε χώρα σε χρόνο κατά τον οποίο είχε επέλθει η αναπροσαρμογή του κατώτατου εργατικού κόστους (βλ απόφαση ΑΕΠΠ 651/2019, εισηγήτρια Ε. Αψοκάρδου). Εφόσον δε επέλθει ουσιώδης μεταβολή του οικονομικού θεμελίου της προς ανάθεση σύμβασης από την αναπροσαρμογή αυτή, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να ματαιώσει την υπό ανάθεση σύμβαση κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 106 του Ν.4412/2016, τίθεται σε κίνδυνο η αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης που τυχόν ανατεθεί (βλ. έγγραφο με αρ. 1050/19-2-2019 της ΕΑΑΔΗΣΥ περί της επίδρασης της αναπροσαρμογής των κατώτατων αποδοχών σε εν εξελίξει διαδικασίες ανάθεσης εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας ή φύλαξης). Εν προκειμένω, ορθώς η δεύτερη παρεμβαίνουσα δεν υπολόγισε την αύξηση του 2% κατά την υποβολή της προσφοράς της την οποία συνέταξε με βάση την ισχύουσα εργατική νομοθεσία κατά την υποβολή της, ως βασίμως υποστηρίζει. Επομένως, ο έκτος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

40. Επειδή, σύμφωνα με τον έβδομο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι στην προσφορά της η δεύτερη παρεμβαίνουσα έχει υπολογίσει το εργατικό κόστος σε ύψος κατώτερου του νομίμου για τα τμήματα 3,4 και 7 διότι δεν υπολογίζει ορθά τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα και επίδομα αδείας, και ενδεικτικά κάνει τους υπολογισμούς της για το Τμήμα 3. Περαιτέρω, στο τμήμα 3, στο ΚΤΙΡΙΟ 10, δηλώνει ότι θα απασχολήσει 1 επιπλέον άτομο με μία ώρα απασχόλησής του το μήνα και ότι θα έπρεπε να το υπολογίσει με την 1η ασφαλιστική κλάση, καθώς το ημερομίσθιο είναι κατώτερο αυτής.

41. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, ως βασίμως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, σύμφωνα με τη Διακήρυξη, απαιτείται να υπολογιστούν οι αποδοχές με 21,75 ημέρες, ωστόσο, από τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας, τόσο για το δώρο Χριστουγέννων όσο και για το δώρο Πάσχα και το επίδομα αδείας, προκύπτει ότι η προσφεύγουσα διαιρεί με 260 ημέρες το έτος οι οποίες, όμως, ανά μήνα, αναλογούν σε 21,6667 ημέρες και όχι σε 21,75 ημέρες. Ενδεικτικά, για το δώρο

Χριστουγέννων, για το Κτίριο 1 του τμήματος 3, η προσφεύγουσα υπολογίζει 25 ημερομίσθια $\times$ 29,04 ημερομίσθιο = 726 + 30,25 (4,16666% προσαυξήσεις επί του 726 €) = 756,25 κόστος μικτών δώρου Χριστουγέννων για εργαζόμενο με 8 ώρες εργασία/260 ημέρες εργασίας / 8 ώρες εργασίας = 0,3636 και, άρα, 2 ώρες $\times$ 21,75 ημέρες $\times$ 0,3636 αναλογία δώρου Χριστουγέννων = 15,8166 αντί 15,76 ευρώ. Ωστόσο, ο ορθός υπολογισμός για την εύρεση της αναλογίας του Δώρου Χριστουγέννων είναι 25 ημερομίσθια $\times$ 29,04 ημερομίσθιο = 726 + 30,25 (4,16666% προσαυξήσεις επί του 726 €) = 756,25 κόστος μικτών δώρου Χριστουγέννων για εργαζόμενο με 8 ώρες εργασία/12 μήνες/21,75 ημέρες εργασίας/8 ώρες εργασίας = 0,3622 και, άρα, 2 ώρες $\times$ 21,75 $\times$ 0,3622 = 15,7557 ευρώ (15,76 ευρώ κατόπιν στρογγυλοποίησης), ως υπολογίζει η δεύτερη παρεμβαίνουσα. Ομοίως, για το δώρο Πάσχα, ο ορθός υπολογισμός για το Κτίριο του τμήματος 3 είναι 15 ημερομίσθια $\times$ 29,04 ημερομίσθιο = 435,60 + 18,15 (4,16666% προσαυξήσεις επί του 435,60 €) = 453,75 κόστος μικτών δώρου Πάσχα για εργαζόμενο με 8 ώρες εργασία/12 μήνες/21,75 ημέρες εργασίας / 8 ώρες εργασίας = 0,2174 και άρα, 2 ώρες $\times$ 21,75 $\times$ 0,2174 = 9,4569 ευρώ (και κατόπιν στρογγυλοποίησης 9,46 ευρώ), ως υπολογίζει η δεύτερη παρεμβαίνουσα. Επομένως, σύμφωνα με την ως άνω διαπίστωση, όλοι οι υπολογισμοί της προσφεύγουσας είναι εσφαλμένοι και, συνακόλουθα, οι οικείοι ισχυρισμοί της πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Εξάλλου, βασίμως υποστηρίζει η δεύτερη παρεμβαίνουσα ότι στην οικονομική της προσφορά οι μικτές αποδοχές ($7\alpha + 7\beta + 7\gamma + 7\delta + 7\epsilon + 7\zeta\eta + 7\delta + 7\epsilon + 7\eta$) που υπολογίζει είναι υψηλότερες από αυτές της προσφεύγουσας για τα τμήματα 3, 4 και 7 (ενδεικτικά για το τμήμα 3 το ποσό ανέρχεται σε 11.814,0963 ευρώ της προσφεύγουσας έναντι 11.821,30 ευρώ της δεύτερης παρεμβαίνουσας).

42. Επειδή, σχετικά με την υπολογισθείσα ασφαλιστική κλάση για το κτίριο 10, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, βασίμως υποστηρίζει η δεύτερη παρεμβαίνουσα, η προσφεύγουσα δεν υπολογίζει τις ασφαλιστικές εισφορές με την 1η ασφαλιστική κλάση, καθώς δηλώνει σύνολο μεικτών 5,555 ευρώ ενώ αντίστοιχα η ίδια δηλώνει σύνολο μεικτών 5,558 ευρώ, και κατόπιν στρογγυλοποίησης, 5,56 ευρώ.

43. Επειδή το συμφέρον είναι έννομο όταν: α) δεν αντίκειται στο δίκαιο β) αναγνωρίζεται από το δίκαιο και γ) αποσκοπεί στη διατήρηση των ισχυουσών ρυθμίσεων, οι οποίες διασφαλίζουν μια ευνοϊκή για τον αιτούντα κατάσταση και οι ως άνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν αθροιστικώς (Δ. Θ. ΠΥΡΓΑΚΗΣ, *ΤΟ ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 81 και 84). Επομένως, η προβολή από την προσφεύγουσα της οποίας η προσφορά έχει γίνει αποδεκτή, ισχυρισμού κατά άλλου συνδιαγωνιζόμενου, ο οποίος συντρέχει και για την ίδια, με σκοπό τον αποκλεισμό του από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, αντίκειται στην αρχή του ίσου μέτρου κρίσης, η οποία αποτελεί ειδικότερη έκφανση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν το σύνολο του ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, αλλά και στην καλή πίστη και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

44. Επειδή η απόρριψη του ισχυρισμού της προσφεύγουσας ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενου, διαφυλάσσει την αρχή της ίσης μεταχείρισης επιτρέποντας την ενιαία αξιολόγηση των προσφορών, χωρίς, παράλληλα, να στερεί από την αναθέτουσα αρχή τη διακριτική ευχέρεια να ανακαλέσει για το λόγο αυτό την αποδοχή όλων των οικονομικών προσφορών με τα ίδια χαρακτηριστικά (Ε.Α. ΣτΕ 127/2015, 56/2008, πρβλ. ΣτΕ 3095/2001 κ.ά.) καθώς και εξυπηρετεί την οικονομία, την ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας. Επομένως, η προσφεύγουσα άνευ εννόμου συμφέροντος επικαλείται ότι η παρεμβαίνουσα δεν υπολόγισε τις ασφαλιστικές εισφορές με την 1η ασφαλιστική κλάση για το κτίριο 10 του τμήματος 3. Συνακόλουθα, ο έβδομος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

45. Επειδή, σύμφωνα με τον όγδοο λόγο της προσφυγής σχετικά με τον εσφαλμένο υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη για όλα τα τμήματα επειδή είχε υπολογίσει χαμηλές εισφορές. Ειδικότερα, η δεύτερη παρεμβαίνουσα κατόπιν της απόρριψης της προσφοράς της υπέβαλε ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ 2085/05.11.2021

προδικαστική προσφυγή κατά της προσβαλλόμενης, η οποία, κατ'αρχήν, απορρίφθηκε σιωπηρώς. Ωστόσο, κατόπιν δικαστικής αναπομπής με την υπ'αριθμ. 1392/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, εκδόθηκε η υπ'αριθμ. 1198/2022 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ στην οποία εξετάζεται, μεταξύ άλλων, ο λόγος απόρριψης της προσφοράς της λόγω υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών με το ίδιο ποσοστό και για το έτος 2021 και από 1-01-2022. Επομένως, ο όγδοος λόγος της προσφυγής που προβάλλεται ως επιπλέον λόγος αποκλεισμού της προσφοράς της δεύτερης παρεμβαίνουσας ερείδεται επί της εσφαλμένης προϋπόθεσης ότι η προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας δεν έχει απορριφθεί λόγω εσφαλμένου υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών και πρέπει να απορριφθεί ως άνευ αντικειμένου.

46. Επειδή, ως προς τις αιτιάσεις της προσφυγής κατά της προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας, στον δεύτερο λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, για το τμήμα 3, η πρώτη παρεμβαίνουσα δήλωσε εξώφθαλμα χαμηλό διοικητικό κόστος.

47. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας έγινε δεκτή για τα τμήματα 1 και 2 και απορρίφθηκε για το τμήμα 3. Κατόπιν τούτου, η πρώτη παρεμβαίνουσα άσκησε τη με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ 2078/04-11-2021 προσφυγή της στην οποία προβάλλει λόγους αποκλεισμού για έτερες συνδιαγωνιζόμενες εταιρείες ως προς τα τμήματα 1 και 2 στα οποία η δική της προσφορά είχε γίνει αποδεκτή και δεν βάλλει κατά του αποκλεισμού της για το τμήμα 3. Ως εκ τούτου, ως προς το τμήμα 3 η πρώτη παρεμβαίνουσα έχει καταστεί οριστικώς αποκλεισθείσα και ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος.

48. Επειδή, σύμφωνα με τον όγδοο λόγο της προσφυγής, η πρώτη παρεμβαίνουσα υπολόγισε εσφαλμένα τις ασφαλιστικές εισφορές, σε ύψος κατώτερου του νομίμου για το τμήμα 3. Επομένως, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην προηγούμενη σκέψη, ο όγδοος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος.

49. Επειδή, ως προς τον ισχυρισμό του εντέκατου λόγου της προσφυγής κατά της προσφοράς της τρίτης παρεμβαίνουσας η οποία έγινε δεκτή για τα τμήματα 3,4 (καθώς και για το τμήμα 1 στο οποίο δεν αφορά η

υπό εξέταση προσφυγή), ότι κατέθεσε τεχνικά φυλλάδια μόνο ορισμένων μηχανημάτων που θα διαθέσει για το καθαρισμό αυτού του έργου και όχι για όλον τον τεχνικό εξοπλισμό, τυγχάνει απορριπτέος ως αορίστως προβαλλόμενος καθώς η προσφεύγουσα δεν αναφέρει ποια τεχνικά φυλλάδια όφειλε η τρίτη παρεμβαίνουσα να προσκομίσει και δεν προσκόμισε σε σχέση με τον τεχνικό εξοπλισμό που θα διαθέσει εν προκειμένω με βάση τις απαιτήσεις της Διακήρυξης.

50. Επειδή, ως προς την εταιρεία ..., με την προσβαλλόμενη η προσφορά της έγινε αποδεκτή για τα τμήματα 2 και 4 και απορρίφθηκε για τα τμήματα 1, 3, 5, 6 και 7. Σχετικά τις αιτιάσεις του όγδοου λόγου της προσφυγής κατά της προσφοράς της, και ειδικότερα, όσον αφορά το τμήμα 3 στο οποίο έχει αποκλειστεί, ότι στο πεδίο 3, στο ΚΤΙΡΙΟ 10, δηλώνει ότι θα απασχολήσει 1 άτομο με μία ώρα απασχόλησής του το μήνα και έχει υπολογίσει εσφαλμένα τις ασφαλιστικές εισφορές για το συγκεκριμένο άτομο, που θα είναι σίγουρα μεγαλύτερες από αυτές που δηλώνει, καθώς δεν αναφέρει ότι το άτομο αυτό θα απασχοληθεί και κάπου αλλού, πρέπει να επισημανθεί ότι, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η εν λόγω εταιρεία δεν έχει ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ κατά του αποκλεισμού της και, ως εκ τούτου, έχει καταστεί οριστικώς αποκλεισθείσα. Επομένως, ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος.

51. Επειδή, ως προς την εταιρεία ..., με την προσβαλλόμενη η προσφορά της απορρίφθηκε για τα τμήματα 3 και 6 και έγινε αποδεκτή για τα τμήματα 1,2,4,5 και 7. Σχετικά με τις αιτιάσεις του έβδομου λόγου της προσφυγής σύμφωνα με τις οποίες η ως άνω εταιρεία έχει υπολογίσει το εργατικό κόστος σε ύψος κατώτερο του νομίμου στο τμήμα 3 στο οποίο έχει αποκλειστεί, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η εν λόγω εταιρεία δεν έχει ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ και, ως εκ τούτου, έχει καταστεί οριστικώς αποκλεισθείσα. Επομένως, ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος.

52. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισηγήση.

53. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή.

54. Επειδή η πρώτη παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

55. Επειδή η δεύτερη παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

56. Επειδή η τρίτη παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

57. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στη σκέψη 53, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις.

Αναπέμπει την υπόθεση στην αναθέτουσα αρχή, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στην προσφεύγουσα ποσού πέντε χιλιάδων εννιακοσίων επτά (5.907) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 25 Νοεμβρίου 2022 και εκδόθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η Γραμματέας
ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ